

Vlaams
Parlement

vergadering **C38**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 19 oktober 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de cultuur-, jeugd- en mediasector – 87 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de ondersteuning van media-bedrijven, jeugd- en culturele organisaties bij de voorbereiding van de inwerkingtreding van de Europese GDPR-richtlijn (General Data Protection Regulation) – 118 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de digitalisering van het radiolandschap – 88 (2017-2018)	9
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het advies van de Sectorraad Media bij de conceptnota over de Vlaamse regionale televisieomroepen – 142 (2017-2018)	
Nota van de Vlaamse Regering ingediend door minister Sven Gatz. Conceptnota over de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties – 1298 (2017-2018) – Nr. 1	15
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het advies van de Sectorraad Media inzake het Vlaams audiovisueel beleid en de stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector – 172 (2017-2018)	31
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Cultuurforum 2020 – 170 (2017-2018)	37
VRAAG OM UITLEG van Bert Moyaers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over seksuele opvoeding – 223 (2017-2018)	39

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de cultuur-, jeugd- en mediasector – 87 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de ondersteuning van mediabedrijven, jeugd- en culturele organisaties bij de voorbereiding van de inwerkingtreding van de Europese GDPR-richtlijn (General Data Protection Regulation) – 118 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Wilfried Vandaele

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik heb een vraag over de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die volgend jaar van toepassing zal moeten zijn en over de effecten ervan in de cultuur-, jeugd- en mediasector.

De bescherming van persoonsgegevens en van privacy is terecht een grote bekommernis van de overheid. Een nieuwe Europese verordening, de General Data Protection Regulation (GDPR) of Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), stelt strenge eisen waaraan elke organisatie die persoonsgegevens verwerkt, moet voldoen. Elke organisatie, ook vzw's en feitelijke verenigingen die persoonsgegevens gebruiken, opslaan of verwerken, vallen onder de regelgeving en moeten zich in orde stellen, zelfs als de organisatie geen enkel winstdoel nastreeft of geen enkele commerciële ingesteldheid heeft. De regelgeving geldt immers voor zowel de commerciële als de niet-commerciële sector. Vanaf 25 mei 2018 – dat lijkt nog ver af, maar dat is niet zo – wordt de verordening effectief van kracht en moet iedereen, dus ook de sectoren die onder de uw bevoegdheid vallen, ermee in regel zijn.

De implementatie van de GDPR is echter vrij complex. Verschillende organisaties, bijvoorbeeld SCWITCH maar ook de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief & Documentatie (VVBAD), informeren de sector en werken aan informatieve en praktische instrumenten zodat organisaties in de socioculturele en erfgoedsector zich in regel kunnen stellen met die verordening.

In de verordening is ook opgenomen dat de lidstaten een uitzonderingsmaatregel kunnen uitwerken voor de archief- en erfgoedsector. Het Koninklijk Rijksarchief nam al het initiatief om de ruime archiefsector hierover samen te brengen en werk te maken van een gedragscode, een 'code of conduct'. Ook andere sectoren, waaronder de mediasector, zouden de opmaak van een 'code of conduct' overwegen.

We vernemen echter ook dat meerdere organisaties al private en dus duurdere audits laten uitvoeren zodat ze weten welke aanpassingen ze aan hun werking moeten doen, bijvoorbeeld de opmaak van de inventaris, het register, een privacyverklaring of andere facetten binnen hun privacybeleid.

De federale Privacycommissie is de overheidsinstantie die belast is met de implementatie van deze verordening, maar zij worden overstelpt met vragen en hun kennis over de concrete situatie in alle deelsectoren is wellicht beperkt. Bovendien is de ruime vrijetijdssector waarschijnlijk niet hun eerste prioriteit, in tegenstelling tot de economische sectoren en de overheidsdiensten. Ondersteuning op maat, informatie en sensibilisering vanuit het departement Cultuur, Jeugd en Media lijken me dan ook zeer aangewezen.

Minister, heeft uw federale collega of hebben uw twee federale collega's – voor mij is het niet duidelijk of een en ander valt onder staatssecretaris De Backer of minister

De Croo – al contact opgenomen met de Vlaamse Gemeenschap over de nationale wetgeving die in voorbereiding is en die een impact zal hebben op Vlaamse verenigingen, instellingen en bedrijven die onder uw bevoegdheid ressorteren? In welke ondersteuning voorziet u via het departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) voor de culturele, jeugd- en mediasector bij de implementatie van de GDPR? Hebt u als ambassadeur van de Vlaamse erfgoedsector al contact opgenomen met uw federale collega over de mogelijkheid om de uitzonderingsbepalingen voor de erfgoed- en archiefsector te concretiseren? Zo ja, wat is hiervan het resultaat? Hebt u al een zicht op de concrete timing van dergelijk wetsontwerp? Is er in consultatie voorzien van de Vlaamse betrokken sectoren? Kunt u duidelijkheid verschaffen in welke mate de hierboven vermelde 'codes of conduct' zich verhouden tot de wetgeving in opmaak? In welke specifieke ondersteuning voorziet u voor de vele lokale verenigingen die werken met vrijwilligers en waar weer een extra planlast dreigt om deze complexe regelgeving toe te passen?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Mevrouw Brouwers, we zijn het vaak eens, maar als u zegt dat u verheugd bent dat onze overheden de urgentie inzien van de nodige aanpassingen, dan heb ik een heel andere indruk. Ik ben een hele tour aan het doen van alle ministers. Eergisteren heb ik minister Vandeuren bevestigd. Het is ontstellend vast te stellen dat er tot nu toe weinig 'sense of urgency' is. Staatssecretaris De Backer heeft deze week in de Kamer aangekondigd dat de kaderwet er pas eind 2018 zal zijn. Er is dus nog heel wat werk te doen.

Op 25 mei 2016 trad de nieuwe Europese AVG in werking. Van organisaties wordt verwacht dat zij tegen 25 mei 2018 hun bedrijfsvoering in overeenstemming brengen met de AVG. Daarna kunnen privacy-autoriteiten zoals de federale Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer – kortweg Privacycommissie – boetes opleggen tot 20 miljoen euro of 4 procent van de jaarlijkse wereldwijde omzet van een onderneming.

Het is dan ook geen verrassing dat de afgelopen jaren heel wat consultancybureaus het licht zagen en organisaties begeleiden in het afstemmen van hun bedrijfsvoering op de verstrengde privacywetgeving.

Niet alleen is het inhuren van een externe specialist vaak financieel niet haalbaar voor kleine organisaties, maar die blijken vaak ook niet op de hoogte te zijn van de nieuwe Europese richtlijn en de implicaties ervan. Uit alle antwoorden die ik al heb gekregen van de diverse ministers, ook van minister Muyters, blijkt dat ook bedrijven, kmo's, zelfstandigen gewoon niet weten wat GDPR of AVG is, laat staan dat ze bezig zijn met zich voor te bereiden.

Minister, welke initiatieven worden er vanuit het Departement Cultuur, Jeugd en Media ontplooid om mediabedrijven, jeugd- en culturele organisaties te informeren over de richtlijn en wat hen te doen staat? Kunnen die organisaties een beroep doen op de expertise van het departement om hun bedrijfsvoering in overeenstemming te brengen met de richtlijn? Zo niet, naar welk loket worden zij dan doorverwezen? Hebt u reeds overlegd met het middenveld over die specifieke problematiek? Welke dringende knelpunten worden volgens hen gedefinieerd, en op welke manier denkt u dat aan te pakken? Kunt u een stand van zaken geven van de werkzaamheden binnen de werkgroep Privacy van MediaNet Vlaanderen? De laatste bijeenkomst van die werkgroep zou dateren van 30 juni, maar misschien ben ik fout, en die had tot doel een soort 'code of conduct' voor de mediasector te realiseren. Hoe plant u de in die werkgroep verworven inzichten verder te verspreiden?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Alvorens zo goed mogelijk op de concrete vragen te antwoorden, wil ik er toch even op wijzen dat het belang van deze richtlijn zich vooral situeert in het controleren en beheersen van algemene privacygegevens binnen economische organisaties, binnen bedrijven, met andere woorden. U schudt het hoofd, maar het belang is hoofdzakelijk daarop gericht. Anders zou de Europese Commissie ook niet voorzien in boetes op de omzet. Dus met andere woorden, 'first things first'. Iedereen moet daar inderdaad wel onder vallen, dat klopt, maar er is de letter en de geest van een wet en een richtlijn, en de geest is in dit geval duidelijk dat men de privacy van de mensen wil beschermen ten aanzien van grotere economische organisaties.

U hebt het zelf ook allebei in uw vragen aangegeven: het is de federale overheid die de volledige verantwoordelijkheid heeft voor de omzetting van de richtlijn, dus ieder het zijne.

Dit gezegd zijnde, proberen we wel met het Departement Cultuur, Jeugd en Media een aantal lijnen uit te zetten die ondersteunend kunnen zijn voor onze actoren. Enerzijds is het wel zo dat wij geloven dat het beter is dat mensen met vragen omtrent die richtlijn wel degelijk toch worden doorverwezen naar de bevoegde instantie, dus naar de Privacycommissie, die, zoals u weet, wordt hervormd tot de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA). Het takenpakket van de GBA bevat het verstrekken van informatie en advies aan particulieren, aan verwerkingsverantwoordelijken en hun verwerkers en aan beleidsmakers om de wetgeving inzake gegevensbescherming na te leven of te doen naleven.

– Bart Caron treedt als voorzitter op.

Tevens staat deze autoriteit in voor de begeleiding van verwerkingsverantwoordelijken en hun verwerkers bij het maximaal benutten van preventieve instrumenten voorzien in de richtlijn, zoals certificering, de naleving van gedragscodes, het inschakelen van een data protection officer. Ik heb dus geen exact zicht op de knelpunten van te veel vragen en te weinig antwoorden die er al dan niet zouden bestaan bij die autoriteit, maar het is wel de enige autoriteit in dit land die over de bevoegdheid en de nodige expertise beschikt om op zeer precieze vragen te antwoorden.

Wat wij dan proberen te doen, naast de ondersteunende rol van ons departement, is vooral om met de steunpunten die sectorinstituten soms zijn, in de nodige informatie en begeleiding te voorzien. Ik wil zeker niet de non-profitorganisaties in de armen drijven van te dure consultants. Ik denk eerlijk gezegd ook niet dat dat voor hen aan de orde is. Laat de dure consultants hun facturen maar geven aan de bedrijven. Dat is een zaak die men economisch maar onderling moet oplossen. Wij organiseren een aantal infosessies, onder meer via het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (vleva), via FARO, dan specifiek gericht op archieven en bibliotheken, en via de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen (VVBAD), gericht op de bibliotheken.

Er is wel degelijk nog een nieuwe samenkomst geweest van de werkgroep Privacy van MediaNet Vlaanderen, op 14 september. Op 9 november, dus binnenkort, wordt er samen met het kenniscentrum en de geïnteresseerde leden en deelnemers van MediaNet een sessie gepland specifiek over privacybescherming via de GDPR en de impact op kinderen. Het is pas na die bijeenkomst, maar wel degelijk nog voor het einde van het jaar, dat de werkgroep opnieuw zal samenkomen om die code of conduct verder uit te werken binnen de mediasector, vanuit een zelf-regulerend kader. Men signaleert me dat onder meer de volgende elementen van die gedragscode deel zullen uitmaken: de journalistieke activiteiten ten opzichte van de privacy, het personaliseren van content en advertising en uiteraard de bescherming van kinderen. Aangezien, en dat staat mijn stelling, de mediasector dus iets meer aansluit bij een economische realiteit, is het ook logisch dat zij dat

aanpakken op de manier die hen het best past, terwijl het voor de culturele of de erfgoedsector vooral gaat over de ondersteuning van de sectorinstituten. Het is in die zin dan ook goed en logisch dat specifiek voor de erfgoedsector het Rijksarchief de lead neemt. Dat is het grootste instituut in ons land en het hangt ook af van de bevoegde overheid, de federale overheid. We gaan dus eerst bekijken hoe zij bepaalde lijnen kunnen trekken gezien de onduidelijkheid die er nu inderdaad – dat besef ik wel – heerst, en dan zal verder worden ondersteund waar nodig.

Met ons departement houden we ook de nodige contacten met de federale overheid, maar dit is een beleidsdomeinoverschrijdende aangelegenheid. Ik denk dus dat het in dezen de minister bevoegd voor de horizontale departementen, het Departement Kanselarij en Bestuur en het Agentschap Informatie Vlaanderen, toekomt om met het oog op de omzetting van de Europese richtlijn door de federale overheid de nodige begeleiding en assistentie te verlenen.

Hoewel de timing er wel degelijk is, zou ik nu vooral niet willen vertrekken vanuit een paniecreactie of een paniekvoorbereiding. Deze richtlijn heeft zeer verregaande consequenties voor bedrijven, en zal inderdaad ook wel consequenties hebben ten aanzien van specifieke sectoren, zoals bibliotheken en archieven, maar daar rekenen wij erop dat, onder meer met het Rijksarchief en andere intermediairen, de nodige informatie en de nodige uitzonderingen worden verduidelijkt.

Het spijt mij dat het op dit ogenblik nog altijd niet zonneklaar is, maar ik ben niet de eerste verantwoordelijke om de richtlijn naar Belgisch recht om te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Bedankt voor het antwoord, minister. Het is goed dat u de non-profitorganisaties niet in de handen van dure consultants wilt zien worden gedreven. Wij vernemen echter dat zij wel vrij actief benaderd worden door sommige van die consultants. En als men dan naar het departement belt, zijn de reacties daar misschien nogal lauw. Het zou goed zijn dat iedereen op uw departement die een telefoon opneemt of een mail beantwoordt, op de hoogte is van wat hier gebeurt. Het is dus misschien goed om dat nog eens door te geven, zodat het bij iedereen doordringt dat dit op komst is en dat men niet uit de lucht valt als er vragen komen.

Het zou ook zinvol kunnen zijn om een soort algemene informatie naar iedereen te versturen. Misschien heeft de Privacycommissie dat al, misschien kan dat samen gebeuren. Ik heb overigens niet gezegd dat er overal al van alles gebeurde, mevrouw Segers. Ik heb gezegd dat bepaalde organisaties, zoals SCWITCH, wel al bezig zijn. Die hebben een logboek gemaakt over de GDPR en sturen dat al door naar een aantal organisaties. Er is dus wel wat bezig vanuit de sector zelf. Vanuit het departement hebben we nog niet echt iets gezien, en misschien is het wel nuttig dat er een algemene informatiecampagne komt, het best in samenwerking met de federale Privacycommissie.

Minister, het klopt wel ergens dat het in de eerste plaats voor de echt commerciële bedrijven is, maar Europa maakt dat onderscheid niet. Minister Geens is er al een tijdje mee bezig om ook onze vennootschapswetgeving aan te passen aan de Europese context. Daar spreekt men over 'ondernemingen', en ook de vzw's zullen daar bijvoorbeeld onder vallen. Dat is dus ook in beweging. Europa maakt dat onderscheid niet altijd. En met het feit dat ze ook in een uitzondering voorzien voor de archiefsector, geven ze echt wel aan dat ook cultuur eronder valt. Dat is een nuance die ik nog wou aanbrengen.

Ik wil vooral vragen om de informatie op een hoger niveau te tillen vanuit het departement, als dat kan.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Collega Brouwers, het klopt dat de sector zelf bezig is zich te organiseren. SCWITCH levert fantastisch werk. Mijn suggestie zou zijn, minister, om te kijken in welke mate u SCWITCH zou kunnen ondersteunen om nog beter werk te doen op het terrein in de sector zelf.

Ik wil zeker ook geen paniek zaaien, maar ik denk dat de bezorgdheid in de sector terecht is. Zoals collega Brouwers aangeeft, is in die privacyverordening iedereen gelijk voor de wet. Uw collega Philippe De Backer heeft dat tijdens de gedachtewisseling in de Kamer ook met zoveel woorden gezegd. Als er ooit een klacht zal komen van een gebruiker van bijvoorbeeld een cultuurorganisatie, die zijn gegevens doorgeeft zonder zijn medeweten, dan zal de Privacycommissie niet kunnen zeggen dat de geest van de wet maakt dat er een uitzondering wordt gemaakt voor de culturele sector. Dat zal niet zo zijn. En we weten dat cultuurorganisaties, bijvoorbeeld de KVS, daar momenteel mee worstelen. Die cultuurorganisaties werken samen met commerciële partners, zoals Ticketmaster, voor het beheren van hun databestand. En zij moeten er dan maar van uitgaan dat die bedrijven in orde zijn. Maar op dat moment zijn de cultuurorganisaties wel aansprakelijk. Als er dan iemand een klacht indient bij de Privacycommissie, zal die commissie niet anders kunnen oordelen, of het nu om een kmo of een cultuurorganisatie gaat. Dat zal net hetzelfde zijn.

Mijn suggestie zou dus zijn om, in plaats van die dure consultants, SCWITCH te ondersteunen, dat al een fantastisch pakket heeft uitgewerkt. Ik denk dat u de sector enorm zou helpen als u een aantal van die sessies van SCWITCH voor uw rekening zou kunnen nemen.

Ik hoop dat die 'code of conduct' van MediaNet er echt zal zijn tegen het einde van het jaar. Die is ook echt nodig. Ik geef maar één voorbeeld: VRT NU. Ik heb daar al eens een vraag over gesteld. Die is vandaag dus nog altijd niet 'compliant'. Hoewel de VRT had gezegd dat ze aanpassingen zou doen, is ze vandaag nog altijd niet in orde.

Mijn bezorgdheid blijft. Ik zou u willen oproepen, zoals ik ook al bij uw collega's Muyters, Vandeurzen en Homans heb gedaan, om niet alleen te rekenen op initiatieven van op het terrein, maar zeker mee te ondersteunen vanuit de departementen, opdat alle organisaties tegen mei 2018 gewoon in orde zijn.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Onze bekommernissen lopen wel degelijk gelijk. Ik zal inderdaad met het departement bekijken hoe er minstens een algemene informatie en correcte dienstverlening kan gebeuren, niet om het zomaar zonder meer door te spelen naar anderen, maar met een correcte doorverwijzing en een correcte checklist van wat er allemaal moet gebeuren. Dat kan geïntensifieerd worden. Daartoe wil ik mij engageren.

Wat heel de verhouding betreft tussen de zogenaamde profit- en non-profitsector, ben ik het ermee eens dat het toepassingsgebied voor iedereen is, tenzij er uitzonderingen zijn. Er zijn anderzijds ook juridische mogelijkheden. Het voorbeeld van het ticketbedrijf ten aanzien van de KVS is er daar één van. Men moet natuurlijk zien wie bij wie de juridische verantwoordelijkheid ligt. De KVS, een non-profitinstelling, gaat bewust met een privébedrijf in zee omdat dat waarschijnlijk het beste kan doen wat men nodig heeft, namelijk het beheer van de tickets. Het is ook aan een organisatie zoals de KVS om de verantwoordelijkheid voor alles wat met de verwerking van de privacygegevens te maken heeft, duidelijk bij de private partners te leggen. Dat is zeker niet onmogelijk. Dat zou ik hen toch wel aanraden. Maar goed, dat kan misschien ook deel uitmaken van de informatie die we kunnen geven.

Waar ik me in elk geval niet hij wens neer te leggen – ik denk dat ik daar de steun van de commissie voor heb – is de blinde adoratie van de Europese Unie voor alles wat overheid, bedrijven en burgers aanbelangt, en niet voor het middenveld. Ik verklaar me nader. Dat is ook een gesprek dat we geregeld hebben met de Verenigde Verenigingen, waaruit blijkt dat ons Vlaams model, waarbij wij verenigingen hebben die geen bedrijven zijn en die zeer belangrijk zijn voor een samenleving zoals wij allemaal weten, niet op dezelfde voet gesteld worden, zelfs al zouden er juridische voorafnames kunnen zijn van ondernemingen. Dat is iets wat we maatschappelijk en politiek niet kunnen toelaten. Wanneer daar bepaalde onduidelijkheden over zouden ontstaan met betrekking tot de toepassing van concrete elementen, zal ik daar in dat geval wel gaan voor liggen. Ik kan natuurlijk de implementatie van die richtlijnen niet meer tegenhouden. Ik ga me ook niet groter voordoen dan ik ben, maar op het ogenblik dat de eerste casus van betwisting niet zou gaan over een groot bedrijf maar wel over een vereniging, dan zullen wij ons daar vanuit het Departement Cultuur maar ook vanuit de Vlaamse Regering, wees daar maar gerust in, tegen verzetten. We zullen nooit aanvaarden dat verenigingen op dezelfde voet geplaatst worden als bedrijven.

Uiteraard zullen er wel een aantal elementen rond naleving van de privacy moeten worden gerespecteerd, daar zijn wij ook niet tegen, maar het principe dat ondernemingen gelijk zijn aan verenigingen, dat zal niet kunnen. Integendeel, we zijn met de Verenigde Verenigingen – dat zal een lange tocht zijn die vele jaren in beslag zal nemen – aan het zoeken naar partners in andere Europese lidstaten of in andere deelstaten om te kijken hoe we de waarde van dat Vlaamse en/of Belgische model kunnen exporteren naar de rest van de Europese Unie. Sorry dat ik het wat opentrek naar het meer principiële, maar ik ben de eerste om te zeggen dat Europa bestaat uit burgers, overheden en bedrijven, zeker en vast, maar ook uit verenigingen. Anders is er een blinde vlek binnen de Europese Unie die mee haar eigen ondergang kan bespoedigen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik denk dat het een algemeen gevoel is bij de Vlaming dat Europa ons Vlaams model qua verenigingen misschien iets minder accepteert in alles wat het doet. Maar we zitten nu wel met die verordening. We moeten ze gaan uitvoeren op het terrein. Minister, het is wel een mooi engagement van u dat indien een vereniging bij wijze van spreken plots tot een miljeonenschadevergoeding worden veroordeeld, u uw voet daarvoor gaat zetten. Dat is een mooie geruststelling. Misschien kan die boodschap ook worden meegenomen in de informatie die vanuit het departement verspreid zal worden en die u gaat intensifiëren, op welke manier ook, om al die privéconsultants toch op afstand te houden van ons middenveld.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik vind het mooi te horen dat u zegt dat u er zult gaan voor liggen op het moment dat Europa blind weigert het verschil te zien tussen bedrijven en verenigingen. Maar het is betwifelbaar of de Privacycommissie, als ze zich moet houden aan de Europese verordening, anders zou kunnen oordelen als het gaat over een bedrijf dan wel een vereniging. In de hoorzittingen en gedachtewisselingen die er in de Kamer zijn geweest, is er heel duidelijk gezegd dat je je aansprakelijkheid gewoon niet kunt doorschuiven. Als een cultuurorganisatie een klacht zou krijgen, dan kan ze die gewoon niet doorschuiven en is ze nog altijd aansprakelijk voor de misbruiken die eventueel een ticketbroker zou innen.

Wat betreft de Privacycommissie, is sanctioneren maar een stuk van haar bevoegdheid. In de verschillende hoorzittingen in de Kamer heeft het directeur Willem Debeuckelaere toch wel heel hard aan de alarmbel getrokken en gezegd dat

er momenteel een tekort aan mankracht is om alles te kunnen voorbereiden. De dienstverlening, die ook een groot deel van haar verantwoordelijkheid is, doet ze momenteel in de eerste plaats voor de UNIZO's en de Voka's van deze wereld, want ook de kleine bedrijven zijn nog niet klaar. Minister, ik zou u ook daar willen oproepen om bij de federale collega's erop aan te dringen om ervoor te zorgen dat de werking van de Privacycommissie kan worden uitgebreid en ondersteund zodat ze ook de dienstverlening naar onze verenigingen kan doen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de digitalisering van het radiolandschap – 88 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, in uw antwoord op mijn gelijkaardige vraag op 29 juni 2017 en ook tijdens de vergadering van de Mediacommissie van 28 september 2017 kondigde u aan dat u mij in de loop van de maand oktober – die is nog niet voorbij, ik besef dat wel – bijkomende duidelijkheid zou kunnen geven over de stand van zaken van de digitalisering van het radiolandschap, een essentieel aspect van het nieuwe radiobeleid dat wij samen hebben uitgetekend. Daar draaide het toch allemaal een beetje om in de diverse conceptnota's, enzovoort.

Minister, welke stappen heeft de consultancypartner Jacky B ondernomen sinds begin juli met betrekking tot het technische scenario, onder andere over de DAB+-dekking en -capaciteit en de ontkoppelingmogelijkheden, en met betrekking tot het strategisch plan, onder andere het overleg met de stakeholders? Wat is de concrete stand van zaken van de werkscenario's en de gespreksrondes met de verschillende stakeholders?

Is het eerste tussentijds rapport van de consultancypartner al beschikbaar en wat zijn de vaststellingen?

Welke acties plant u, samen met de consultancypartner, op korte en op middellange termijn?

Dan is er een vraag die wegvalt. Er stond: "Inmiddels zenden de Mediaaanzenders Qmusic en JoeFM uit via DAB+." Ik ging u vragen wanneer de VRT dat ook zou doen, maar we worden deze week overrompeld door radiospotjes, waardoor iedereen plots beseft dat er zoiets bestaat als DAB+. Ik vind dat eigenlijk wel goed. De VRT-radiozenders maken de bevolking er attent op dat zij vanaf deze week te beluisteren zijn via DAB+. Ik hoorde er ook een programma over. Daarin werden de mensen gerustgesteld: 'Je moet nog geen nieuwe radio kopen, maar als je een nieuwe koopt, zorg er dan voor dat er DAB+ op zit.' Dat is op zich wel een goede actie, maar die vraag valt dus weg.

Norkring heeft een aanzienlijke inspanning gedaan om haar distributietarieven voor DAB+ concurrentiëler te maken. Toch blijven deze tarieven wellicht te hoog voor zenders die nu zonder FM-licentie vallen. Na de aanduiding van de netwerk-radio's vallen er vanaf 1 januari 2018 toch een tiental ketenradio's weg. Om TOPradio niet te noemen, dat hier gisteren nog een actie heeft ondernomen. Die radio's zouden eventueel op DAB+ kunnen voortwerken, maar de tarieven van Norkring zullen allicht te hoog zijn voor een ketenradio die zonder FM-licentie wellicht niet veel reclame-inkomsten zal kunnen verzamelen. Minister, zou u bereid zijn om in een overgangsfase in een of andere ondersteuning te voorzien

zodat het DAB+-radioproduct voldoende attractief is of blijft of wordt voor de consument? Als er nu een aantal afvallen, wordt dat eigenlijk minder attractief, terwijl het nu net de bedoeling is om het attractiever te maken. Goed dat de VRT-zenders erbij zijn, maar als er ondertussen een aantal andere wegvallen, zoals TOPradio, Radio Maria en wat is het allemaal, dan heb je natuurlijk minder diversiteit. Als zij erbij zouden kunnen blijven, zou DAB+ vanzelf wel wat attractiever kunnen worden en zullen er misschien mensen zijn die vanzelf stilaan overschakelen op andere radiotoestellen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Bierhorst en de heer Schiphorst, de twee consultants die onder de koepelnaam Jacky B voor ons onder meer het roll-outplan naar DAB+ voorbereiden, hebben deze zomer wel degelijk nauwe en intense contacten gehad en onderhouden met de verschillende spelers. U weet dat ondertussen Joe en Qmusic beschikbaar zijn via DAB+ en dat de VRT op 17 oktober overschakelde van DAB naar DAB+.

Ik heb aan het bedrijf Jacky B gevraagd voor deze commissie een toelichting voor te bereiden over de stand van zaken. Dit kan, wat mij betreft, op korte termijn plaatsvinden. Het is beter dat zij dat doen dan dat ik dat doe. Ik wil hen gerust assisteren, daar gaat het niet om, maar zij zijn de contacten in de diepte aan het voorbereiden. Dit werd met hen afgesproken op 9 oktober 2017. Ook de andere spelers zaten toen rond de tafel: de landelijke omroepen en Norkring.

De uitrol en de planning om tot een snelle groei te komen – wat dat dan ook moge betekenen, want we moeten elkaar daar geen Liesbeth noemen – dat zal enerzijds snel en anderzijds gestaag zijn. Immers, als ik te traag ga, zal ik kritiek krijgen dat ik niet rap genoeg ga, en als ik te snel ga, dan zijn alle radiotoestellen plots veel te duur. Het is dus een heel moeilijk evenwicht om daar het juiste ritme in te vinden, maar we gaan dat vinden.

Het snel bereiken van digitaal radioluisteren is niet alleen een taak van de omroepen, zelfs al zullen die daarin een doorslaggevende rol hebben, maar zal ook moeten gebeuren in samenwerking met de auto-industrie en de retailsector, met name de radioverkopers. We hebben daar trouwens een test gedaan, een 'mystery guest'-bezoek. Dat kan beter. Veel verkopers kennen het verschil niet tussen FM, DAB en DAB+. Er zijn toestellen waarop niet eens staat dat DAB+ daarmee te ontvangen is. Let op, er zijn een aantal winkels waar het wel allemaal zeer correct gebeurde, maar ik begrijp niet goed dat bedrijven die worden gedreven door een commerciële geest bepaalde van hun producten zo matig in de markt zetten.

We zullen met hen aan tafel zitten om duidelijk te maken dat de overheid wel degelijk de keuze heeft gemaakt, ook in Europees verband, om te ontwikkelen naar DAB+.

De betrokken radio-omroepen zijn in ieder geval bereid de voortrekkersrol die we hun hebben toebedeeld, op te nemen om tot initiatieven te komen die de uitrol van DAB+ kunnen bespoedigen, en dit onder begeleiding van het bedrijf Jacky B. Dit zal in hoofdzaak een sectorgedreven initiatief blijven.

De sector zal zelf met de kernspelers een overleg inplannen op korte termijn om een 'memorandum of understanding' te ondertekenen, met andere woorden een engagement, een gemeenschappelijke aanpak met gemeenschappelijke krachten en een timing om daartoe te komen. Daarna is het de bedoeling om dit document te concretiseren in een projectplan met een doorkijk op korte, middellange en langere termijn. Dan gaat het over communicatie, campagne, betrekken van de winkels, fabrikanten, de rol van de overheid en de samenwerking met Wallonië.

Intussen is de VRT mee in bad gesprongen. Twaalf VRT-radiostromen kunnen nu worden beluisterd via DAB+: Radio 1, de regionale zenders van Radio 2, Klara, Klara Continuo, Studio Brussel, MNM, MNM Hits en VRT NWS.

U hebt in uw vraag terecht aangegeven dat onder druk van de marktevolutie de distributietarieven tot marktconforme niveaus zijn gedaald maar dat ze misschien voor iedereen nog niet volledig haalbaar zijn. Ik moet er wel op wijzen dat het hier over een commercieel bedrijf gaat, Norkring, dat de erkenning heeft gekregen voor het gebruik van DAB+-frequenties in 2009 voor een periode van 15 jaar. Tussenkomen in de tarieven die een commercieel bedrijf met andere commerciële spelers onderhandelt, is voor mij niet mogelijk. Ik zal wel onderzoeken of de overheid bepaalde steun kan verlenen aan campagnes. We trekken alvast middelen uit voor 2018, daarna zal het nog meer moeten kunnen worden, om de ondersteuning van DAB+-transitie mogelijk te maken. Hoe en wat de rol van de overheid zal zijn, zal het voorwerp zijn van een gesprek met de actoren van de rondetafel en met Jacky B. Dat zal de komende weken duidelijk worden.

Uiteraard mag ik, wanneer ik ook maar zou overwegen om financiële steun of tegemoetkomingen aan bepaalde organisaties te verlenen, geen inbreuken plegen tegen de Europese staatssteunregels waar de commissie nauw toezicht op houdt. Het is dus niet zo evident om bepaalde radio's die de FM-frequentie nu niet hebben gehaald, rechtstreeks financieel te ondersteunen. Ten eerste is dat niet onmiddellijk de manier waarop we het mediabeleid in Vlaanderen de laatste jaren hebben uitgebouwd. Ten tweede is het waarschijnlijk zelfs niet mogelijk.

Ik ben ervan overtuigd, maar dan zal nu maand na maand duidelijk moeten worden, dat de overschakeling van een zeer grote machine als de openbare omroep naar DAB+, een grotere rol in die transitie kan spelen dan een radio, met alle respect, die wellicht een aantal duizenden mensen bereikt. Dat staat in schril contrast met de miljoenen mensen die de openbare omroep bereikt. Het was een zegen dat eindelijk eens een grote zender als Radio 2 – ik heb niets tegen of voor Radio 2, wat mij interesseert is de kwaliteit en de diversiteit in het radiolandschap – zelf informatie gaf over DAB+ en mij de kans gaf om dat een stuk te kaderen. Het moest zeker niet over mijn persoon gaan, ik denk dat anderen dat in de toekomst beter zullen kunnen doen. Maar dat maakt dus echt het verschil, want tot nu toe, en ondanks het feit dat wij hier interessante discussies voeren over de overschakeling naar DAB+, is het niet meteen iets dat op de voorpagina's van de kranten of de social media komt. We zullen nu stap voor stap met de grote spelers moeten kunnen vooruitgaan. Ik besef dat de tijd dringt, en ik ben er niet in geslaagd om het voor de zomer nog aan u mee te delen. Het bedrijf Jacky B wil nu duidelijk zeggen hoe zij de aanpak van acties, de opeenvolging van die acties en de timing ziet voor de komende twee jaar. En dan zullen er nog verder zaken moeten gebeuren. Op die manier kunnen we dit helder beginnen communiceren en niet in stukken en brokken.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, het is jammer dat u op de laatste vraag niet echt kunt of wilt ingaan, zelfs niet met een of andere projectsubsidie voor een innovatief iets. Alle zenders van de VRT zitten er nu wel op, en dat is heel breed, maar is dat voldoende attractief om DAB+ verder uit te rollen? Ik vrees dat het toch wat meer zal moeten zijn dan enkel de grote nationale radio's. Om die reden wil ik ook nog eens terugkomen op een vraag die vandaag niet is gesteld, namelijk hoe we verder zullen gaan met de lokale radio's. Ik weet dat u dat in het verleden in het midden liet en eerder zei dat dit heel moeilijk zou worden, maar wij horen toch dat het wel mogelijk zou zijn om lokale radio's ook op DAB+ te zetten. Moeten we daar niet verder mee werken? Wanneer we DAB+ echt in de markt willen zetten en voldoende attractief willen maken, dan is het heel goed dat al die nationale

zenders daarop zitten, maar het zal toch meer moeten zijn dan dat. We moeten misschien op termijn toch eens nadenken over een projectsubsidie voor iemand die daarin wil investeren en niet meer op de FM zit. We moeten verder ook ten gronde technisch bekijken wat er mogelijk is voor die lokale radio's en dat niet blauwblauw laten, om het in uw kleur te zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Vorig jaar heeft een studente, Iris Wyckmans, haar masterproef gemaakt over de Noorse case omtrent de implementatie van DAB+ daar. Dat was eigenlijk wel een heel goede thesis die leerde dat er drie belangrijke voorwaarden zijn om de switch succesvol te laten verlopen.

Een eerste voorwaarde is de hardware. U zegt dat u niet te snel mag gaan omdat de toestellen nog te duur zijn. Je kunt al een toestelletje kopen voor 40 of 50 euro. Daar ligt het probleem niet. Vooral het gesprek met Febiac om ervoor te zorgen dat in de nieuwe wagens standaard en DAB+-toestel wordt ingebouwd, zal een belangrijke horde zijn. Nu is het nog altijd een optie die heel kostelijk is. Ik denk dat het toch over 300 euro gaat. En dan nog, dan zijn alleen maar de nieuwe wagens uitgerust. Dat zal dus nog wel even duren. De timing is wel degelijk belangrijk. Daarin volg ik u absoluut.

Een tweede belangrijke voorwaarde is de software. Dat was in de jaren 30 ook zo bij de uitvinding van de radio zelf en bij de uitvinding van de plaat. Je verkoopt geen toestellen als mensen geen reden hebben om het toestel te kopen. Er moet dus voldoende aanbod zijn van goede zenders en goede radioprogramma's. Ik ondersteun op dat vlak mevrouw Brouwers. Voor degenen die al uit de boot zijn gevallen voor de netwerkradio's en voor binnenkort ook de indieners die voor een lokale radio zullen appliceren maar uit de boot zullen vallen, is alleen nog DAB+ de redding. Ik ondersteun mevrouw Brouwers in haar vraag of u er niet op de een of andere manier voor kunt zorgen om daar ondersteuning aan te bieden zodat spelers heel snel de switch kunnen maken en het publiek hen vindt.

Een derde voorwaarde betreft promotie. De campagne die deze week op de VRT loopt, is een goede start. Misschien moeten er ook nog televisiespotjes komen om te tonen wat DAB+ is, want heel veel mensen kennen dat gewoon niet.

Minister, hoeveel zenders kunnen er concreet op DAB+?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, het is goed dat u een concreet uitzicht geeft op het plan. We kijken er al een tijdje naar uit. We zijn in elk geval grote voorstander van digitalisering van het radiolandschap. We denken ook dat daar een aantal nieuwe kansen liggen, zeker op het vlak van een divers aanbod en misschien ook leefbaarheid. Het is goed dat u nu aankondigt dat we daar heel snel een plan voor krijgen.

Bart Caron (Groen): Ik steun de bekommernis om DAB+ voor aanbieders toegankelijk te maken. Als een half-liberaal – u mag dat interpreteren zoals u zelf wilt – is het eigenlijk jammer dat u het medialandschap moet reguleren en niet helemaal vrij kunt laten. Dat zou voor de consument interessanter zijn en dan zuivert die markt zichzelf ook uit. Op het internet is alles vrij. Het is jammer dat dit niet kan op de FM- en DAB+-band. Maar goed, het is zoals het is en dus moeten we het regelen.

Ik wil twee dingen zeggen die over de markt zelf gaan en niet over de overheid. Er zijn een aantal radiostations die willen uitzenden, die een bereik hebben dat significant is maar die hun erkenning verliezen. Ze willen toch radio maken voor doelpublieken. Misschien moet Norkring ook eens nadenken of ze daar zelf geen belang

bij hebben. Hoe interessanter het aanbod, hoe sneller consumenten inderdaad geneigd zullen zijn om stappen te zetten. Dat is een soort wisselwerking. Herinner u de invoering van de digitale televisie. Daar is ook lang de discussie over de kip of het ei gevoerd, maar plotseling ging het als een sneltrein vooruit. Het ligt dus niet alleen aan de overheid, maar ook Norkring kan een inspanning doen. Men moet daar eens over nadenken en ik hoop dat iemand van het bedrijf meeluistert.

Mijn tweede opmerking gaat over DAB. Minister, het is maar een detail en ik denk dat de mail ook bij u gekomen is, maar tot eergisteren waren er een aantal mensen die DAB luisterden op hun radio. Ze hebben een DAB-radio, maar die is sinds eergisteren waardeloos geworden omdat DAB+ iets anders is dan DAB. In Nederland is die switch ook gemaakt een tijdje geleden. Vanuit de sector zelf, vanuit de elektrohandels en radiofabrikanten, heeft men een inruilactie gedaan. Men heeft een korting aan mensen gegeven die hun DAB-radio inwisselden voor een DAB+-radio. Dat ging niet over significant grote bedragen, want zoals gezegd kun je al een goede DAB-radio kopen voor 50 of 60 euro. Het gaat om de symboliek van 10 of 15 euro en op die manier stimuleer je ook mensen extra om DAB+ te beluisteren zonder terug te vallen op de FM.

Minister, het is maar een suggestie die u misschien kunt doen aan de marktspe- lers. Ik ken de federaties niet zo goed, in alle eerlijkheid, maar ze zullen zeker bestaan. Dergelijke actie is in het belang van de fabrikanten, de verkopers, de aanbieders en de luisteraars. Ik verdedig hier dus eerder een consumentenstand- punt dan een mediastandpunt, maar u zou als autoriteit de suggestie kunnen doen. Ik denk ook niet dat het over miljoenen radio's gaat, maar over enkele tienduizenden, maar het zijn wel mensen die 'ontrief't zijn. Op die manier zouden we vanuit het beleid een geste kunnen doen samen met de markt.

Minister Sven Gatz: Het is een zeer pertinente vraag hoeveel radiozenders er eigenlijk op DAB+ kunnen als we al onze 'muxen', de DAB-platformen, ontwikke- len. Dat maakt ook deel uit van de technische voorbereiding die door het bedrijf Jacky B gebeurt.

We weten dat met de ontplooiing van de DAB+-evolutie het platform van de VRT zo goed als vol is. We horen ook geluiden dat het platform van Norkring ongeveer een maximum zou hebben bereikt. We zijn dat verder aan het onderzoeken. We zullen daar in de beleidsbrief uiteraard op terugkomen, maar het spreekt voor zich dat de twee andere mogelijke platformen 5A en 5D en ook mogelijk het DVB-T-platform in de strijd zullen moeten worden gegooid.

We moeten goed voor ons zelf uitmaken hoe we die gunnen, want dat is juridisch niet zonder belang. Men klaagt nu over de monopoliepositie – ik mag dat toch zo kwalificeren – van een bepaalde partner. Wanneer we bepaalde gunningen doen – het is niet direct de bedoeling van de overheid om die zelf allemaal uit te baten – moeten ook andere spelers de nodige kansen kunnen krijgen. We moeten voor onszelf en voor de sector heel duidelijk kunnen uitmaken wat het aantal beschikba- re frequenties juist is.

Ik herinner u eraan dat bij de overschakeling naar DAB+ er een Europese aanbe- veling is. Er is geen druk omdat het geen richtlijn is, maar het is een programma dat vanuit Europa wordt aangestuurd en wijst op een betere luisterkwaliteit en minder storingen. In Vlaanderen doen we dit voornamelijk om voldoende ruimte te maken op de gecombineerde FM- en DAB+-band. Concreet bedoel ik: wanneer we al onze DAB+-platformen in de strijd gooien en er voldoende ruimte is voor iedereen – wat ik met een gezond wantrouwen betwijfel – dan kunnen we zeker in tweede orde – dan zijn we echt wel al een hele tijd verder – ook de lokale ra- dio's laten doorstromen naar DAB+.

Het is echter misschien – en dan druk ik me voorzichtig en onder voorbehoud uit – wel een werkbare formule om nationale zenders op DAB+ te zetten en lokale zenders op FM. Daar is niks mis mee. De voorwaarde is natuurlijk wel dat men toestellen heeft die de beide kunnen ontvangen, zoals vroeger AM en FM. Dan is dat mogelijk. Ik wil dus niemand dwingen om op FM te blijven, laat dat duidelijk zijn, maar tegelijkertijd wil ik wel een eerlijk speelveld afbakenen de komende maanden, dus zeggen 'dit zal waarschijnlijk kunnen en daarom gaan we deze en deze beslissingen nemen'. Dat staat dus nu allemaal de komende maanden te gebeuren. Buiten de gedachtewisseling die u met het bedrijf Jacky B kunt hebben – ik zeg altijd 'het bedrijf', want anders lijkt het net een persoon –, en de beleidsbrief, die we nog uitvoering zullen bespreken, zullen we daar zeker nog op kunnen terugkomen.

Ik ben niet ongevoelig voor de suggesties die de heer Caron hier heeft gedaan over inruilacties of het feit dat, als de markt slim is, er ook een aantal goedkope adapters op de markt zullen worden gebracht. Dat zijn zeker acties die we moeten bespreken in het kader van de rondetafel met de diverse spelers. Tot nu toe is immers toch duidelijk gebleken dat de markt niet heeft geloofd dat de overheid de overschakeling naar DAB+ zou stimuleren. Men heeft er zich niets van aange trokken. Dat mag, want de markt is de markt, die mag doen wat ze wil. Tegelijkertijd zou men dan echter bepaalde commerciële voordelen laten liggen, die ook, in het geval van uw inruilactie, in het belang van de consument kunnen zijn. Dan zou ik niet weten waarom men dat in de toekomst niet zou doen. We gaan die zaken dus zeker meenemen. We kunnen absoluut leren van de successen en soms ook tegenslagen van de Nederlandse vrienden, die ongeveer een jaar à anderhalf jaar op ons vooruitlopen. Dat is dus een comfortabele positie voor ons in zekere zin. We gaan dat zeker meenemen.

Mijnheer Caron, u hebt gezegd dat het internet vrij is. Dat wordt tot nader order zeker niet gereguleerd, tenzij ooit een wereldregering dat zou doen. Dat zullen wij dan in elk geval niet meer meemaken. Ik wil echter toch nog eens benadrukken dat het internet vrij is, maar niet gratis is. Wij surfen op het internet via abonnementskosten bij onze distributeurs. Die zijn relatief betaalbaar, maar die zijn ook niet goedkoop. Voilà, ik hoor het hier in de zaal zeggen: goedkoop zijn die niet. Dat terwijl DAB+-radio toch een democratisch broadcastingmodel is, waarvoor ik als democraat toch ook wel een lans wil breken.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Dank u wel voor uw bijkomende antwoord. Voldoende aanbod en een gevarieerd aanbod op die DAB+, dat is essentieel. Ik herinner me dat ik ben overgeschakeld naar digitale televisie toen mijn provider zei dat CNN er niet meer op zou komen. Dat is de trigger geweest, denk ik, voor nog wel een aantal mensen, en dat kan in dezen ook gelden. Ik pleit dus toch voor een gestage, snelle groei, om dat voort te zetten. We zullen het dan ook warm houden in deze commissie, om iedereen verder daartoe aan te zetten. Ik kijk dus ook echt wel uit naar een mogelijke vergadering hier met de mensen van het consultancybureau.

Minister, ik wil nog een oproep doen. U hebt gezegd dat u binnenkort nog een overleg zult hebben, maar als ik het goed heb begrepen, zal dat enkel met die nationale zenders zijn. Misschien kunnen zij die nu al op DAB+ zitten, die er binnenkort misschien gaan afvallen en misschien nog een aantal andere betrokkenen toch bij dit overleg worden betrokken. Het lijkt me toch nodig om dat wat open te trekken, net om dat aanbod groter te maken op relatief korte termijn.

Minister Sven Gatz: Dat is een punctuele vraag waarop ik zeker wil antwoorden. Men is nu begonnen met de voortrekkers en zal gaandeweg de rondetafel uitbreiden, wellicht ook met de netwerkradio's. Men zal dan bekijken of daar nog andere spelers bij moeten worden betrokken. Men zal zeker dan ook de rondetafel uitbreiden naar

de autosector, waarmee er al bilaterale contacten zijn geweest. Men wil in kringen werken, omdat eerst de inhoud moet worden aangeboden –u hebt dat heel juist gezegd, mevrouw Brouwers–, dus de programma's, en dan moet de dekking groter worden, en dan kan men beginnen uit te rollen. Sommigen zijn misschien sceptisch over dat stappenplan: waarom moet dat allemaal consecutief en kan dat niet allemaal tegelijk? Daar is een bepaalde reden voor.

We willen dus zeker ook meer spelers uit het radiolandschap. Ik zal met het bedrijf bekijken tot hoever het daarin kan en wil gaan. Men zal dat zeker moeten doen. Het is dus niet de bedoeling om het beperkt te houden, want hoe meer bondgenoten ter zake mee aan de kar trekken, hoe beter, natuurlijk.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik wil toch nog eventjes aandringen. U zegt eerst met de voortrekkers te zullen spreken. Iedereen die daar nu al op zit, is dan een voortrekker. U weet dus wat ik bedoel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het advies van de Sectorraad Media bij de conceptnota over de Vlaamse regionale televisieomroepen – 142 (2017-2018)

Nota van de Vlaamse Regering ingediend door minister Sven Gatz. Conceptnota over de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties – 1298 (2017-2018) – Nr. 1

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Brouwers wordt als verslaggever aangeduid.

Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, op de valreep, net voor het zomerreces keurde de Vlaamse Regering de conceptnota over de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties goed. In die nota formuleert u voorstellen om de leefbaarheid van de Vlaamse regionale televisieomroepen, die volgens de bestelde studie van Podium Perception Management (PPM) zwaar onder druk staat – en ik denk dat we het daarover eens zijn – te waarborgen. Kort samengevat blijft de basis van het beleid terecht de regionale gebondenheid, de afwezigheid van een zuivere commerciële doelstelling en het onafhankelijk en pluralistisch karakter van de omroep. Daarom wordt vastgehouden aan een vzw-statuuut. Dat lijkt me heel terecht. Er wordt wel vooropgesteld dat in de nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met de Vlaamse overheid zal worden ingeschreven dat de bestuursorganen van de regionale televisieomroeporganisaties moeten worden samengesteld volgens de principes van het Cultuurpact. Verder wilt u aansporen tot meer samenwerking, zowel op het vlak van programma-aanbod als qua reclamewerving, ook met de openbare omroep, en Regionale TV Media (RTVM) aanzetten tot een herpositionering in het landschap. Een heikel punt blijft het uitbouwen van een betaalbaar, maar accuraat crossmediaal meetinstrument. Daarover hebben we het in het verleden al een paar keer gehad.

Op 4 oktober maakte de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) op eigen initiatief zijn advies bij de conceptnota over. De belangrijkste kanttekeningen betreffen de volgende punten. De conceptnota geeft volgens de SARC niet voldoende aan wat uw analyse is met betrekking tot de staat van de regionale televisieomroeporganisaties. In het licht

van de uitgevoerde evaluatie lijken de voorgestelde wijzigingen zeer minimaal en schuiven ze voor bepaalde problemen inzake economische leefbaarheid geen concrete oplossingen naar voren, zo wordt gesteld in het advies. De sectorraad vraagt dan ook om de grond voor de beleidskeuzes en -beslissingen te expliciteren. Wellicht zult u daar nu toch op antwoorden, denk ik.

De rol van de Niet-Openbare Regionale Televisieverenigingen (NORTV) op het vlak van reclamewerving en andere exploitaties dient volgens de SARC te worden verduidelijkt. De sectorraad twijfelt er overigens aan of NORTV daarvoor de meest geschikte partner is. De Sectorraad Media meent dat moet worden verduidelijkt waarom het aandeelhouderschap van de vzw-regionale omroep in de exploitatiemaatschappij in de voorgestelde mate wordt beperkt, namelijk maximaal 25 procent plus één, ook gezien het feit dat werken met een dergelijke maatschappij een vrije keuze blijft. De beslissing om bestuursorganen te laten samenstellen volgens de principes van het Cultuurpact dient te worden verduidelijkt en onderbouwd. De sectorraad vreest dat de samenstelling van de raden van bestuur onnodig wordt bemoeilijkt, zeker indien de regels omtrent vervanging en duur van het mandaat niet worden versoepeld. De methodologie en financiering van een betaalbaar, accuraat en technologie-neutraal meetinstrument blijven onduidelijk. Dat is toch wel een ongelooflijk belangrijk heikel punt voor de regionale zenders.

Graag had ik dan ook van u vernomen, minister, hoe u de bezorgdheden van de Sectorraad Media plant weg te nemen. Hoe zult u rekening houden met de bovenstaande opmerkingen bij het afsluiten van de nieuwe samenwerkingsovereenkomsten? Zijn er sinds 6 juli, toen het dossier van de regionale televisieomroepen voor het laatst aan bod kwam in deze commissie, vorderingen gemaakt inzake de samenwerking van de omroepen met de VRT? Welke stappen zijn er sindsdien ondernomen om een doorbraak te forceren in de totstandkoming van een betaalbaar, accuraat en technologie-neutraal meetinstrument?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik geef er de voorkeur aan om eerst de vraag te beantwoorden, omdat ze bijna alle elementen van de conceptnota covert. Het zou een beetje dubbelop zijn als ik de conceptnota nog apart zou toelichten. Maar dat betekent geenszins dat u geen vragen zou kunnen stellen over alle bijkomende elementen van de conceptnota.

Ik wil eerst nog meegeven dat er gisteren nog een informatiemoment en overlegmoment met de regionale televisieomroeporganisaties heeft plaatsgevonden op mijn kabinet. Dat is ook logisch, want we gaan nu de laatste rechte lijn in met betrekking tot de hernieuwing van de samenwerkingsovereenkomst.

Mevrouw Segers, de opmerkingen die u genoemd hebt en die aansluiten bij het advies van de SARC, zal ik duiden als 'mee te nemen' of 'niet mee te nemen'. Ik zal ook toelichten waarom. Mijn analyse met betrekking tot de staat van de regionale televisieomroeporganisaties is gestoeld op de aanbevelingen van de evaluatieoefening 2016 en de commentaren van de regionale televisieomroepen, NORTV, RTVM, alsook Roularta en Mediahuis, op elk van die bevindingen. Tijdens de gesprekken met elke regionale omroep afzonderlijk kwam duidelijk naar voren dat elke regionale omroeporganisatie wel degelijk bezig is om haar organisatie aan te passen aan de evolutie van het mediagebeuren en wel degelijk actie aan het ondernemen is om de nodige vernieuwing in het beheer en de operationele doelstellingen door te voeren. De schok van eind vorig jaar, die misschien wat hevig was, misschien zelfs wat te hevig, heeft dus wel degelijk een aantal stroomversnellingen teweeggebracht binnen de meeste regionale omroepen, in positieve zin.

Er zijn grote en belangrijke veranderingen aan de gang in en rond de regionale omroeporganisaties. Het gaat dan over nieuwe samenwerkingsmodellen en partnerships.

Die veranderingen worden door mijn kabinet en administratie nauw opgevolgd. Ik leg in mijn conceptnota dan ook graag de nadruk op de verantwoordelijkheid van de vzw's voor de goede werking van de omroepen en hun economische leefbaarheid. Zij moeten zelf de nodige onderhandelingen voeren om samenwerkingsverbanden te creëren. Ik ben wel bereid om daarbij een faciliterende rol op te nemen, maar ik ben zelf niet de huwelijksmakelaar. Ik houd de relaties wel goed in het oog, maar ik ben nog geen koppelaar. Maar ik besef dat het verschil soms subtiel is, omdat we zeer dicht op de zaak blijven toekijken.

Ik ga meer concreet in op de bemerkingen van de Sectorraad Media. Zoals ik duidelijk stel in mijn conceptnota, blijft de basis van mijn beleid de regionale gebondenheid, de afwezigheid van een zuivere commerciële doelstelling en het onafhankelijke en pluralistische karakter van de omroep. Dat is meteen ook de reden waarom er vastgehouden wordt aan het vzw-statuuut. Er is wel degelijk enige druk geweest om dat vzw-statuuut op te geven, maar we hebben dat bewust niet gedaan.

Voorts wijs ik de omroepen in mijn conceptnota op hun eigen volle verantwoordelijkheid om hun economische leefbaarheid te garanderen. Een samenwerking met een exploitatiemaatschappij kan daarbij bevorderlijk zijn – het gaat dan over kennis, ervaring, synergieën en efficiëntie, en dat allemaal in de goede zin – maar ik kan en wil de regionale omroepen daar niet toe verplichten. Belangrijk daarbij is dat een dergelijk samenwerkingsmodel gebaseerd moet zijn op goede contractuele afspraken, waarbij de redactionele en programmatorische onafhankelijkheid uiteraard gevrijwaard wordt.

Ik wil geen wijzigingen doorvoeren aan de zendgebieden, in de eerste plaats omdat de regionale omroepen dat zelf niet willen. Er is niet meteen een draagvlak voor te vinden, en dan wordt er ook geen keurslijf aangemeten. Anderzijds is nauwere samenwerking tussen de regionale omroepen onderling wel een manier om dat te overstijgen en daar een antwoord op te bieden. Die mogelijkheid blijft zeker open.

Ik heb er ook voor gekozen om opnieuw samenwerkingsovereenkomsten op te stellen, omdat het zeker niet overbodig is om naast de bepalingen van het Media-decreet ook verbintenissen op te stellen die kwaliteit, diversiteit en pluriformiteit van het aanbod van regionale informatie behouden en versterken.

De normen inzake waardering en bereik zullen daarin onveranderd blijven ten aanzien van de voorbije jaren, en ook het ondertitelingsluik zal behouden blijven. Wat wel nieuw zal zijn, is de verbintenis om mede- en samenwerking te bieden om tot een crossmediaal meetinstrument te kunnen komen. Ik kom daar zo meteen op terug.

Dat het principe van de bereikvergoeding behouden blijft, was eerder al duidelijk. Dat is van substantieel belang voor de leefbaarheid van de regionale omroepen. Rekening houdend met dat kader, wordt aan een voorstel gewerkt om tot een oplossing te komen voor de situatie van één specifieke omroep waarvan het zendgebied niet homogeen is en die een sterke demografische evolutie van anderstaligen kent, wat een effect heeft op het potentiële kijkersaantal.

Wat voor mij van groot belang is, en wat ook als een van de voornaamste aanbevelingen van de evaluatieopdracht geldt, is dat de onderlinge samenwerking en de samenwerking met andere actoren, zoals met de VRT, verder gestimuleerd wordt. Het is daarbij echter aan de vzw's zelf om de goede werking van de omroepen te garanderen en de nodige onderhandelingen te voeren om samenwerkingsverbanden te creëren. Het is inderdaad zo dat het te gemakkelijk zou zijn om NORTV aan te duiden als overkoepelende partij die hier de oplossing moet bieden. Maar het is wel zo dat NORTV een cruciale rol kan spelen – of beter gezegd: te spelen heeft – in het welslagen van het regionale verhaal. Samenwerking zou moeten kunnen worden verstevigd door de bemiddelende rol van NORTV, evenals het waarborgen van het imago van de regionale televisie. Het is

dus de taak van NORTV om de regionale omroepen te verenigen, het merk te versterken en een eensgezind en kwalitatief hoogstaand antwoord te bieden of uit te dragen op de vele uitdagingen.

Ook op het vlak van reclamewerving blijft niemand buiten schot. Dat is inderdaad in de eerste plaats een taak die in veel gevallen uitbesteed is door middel van een contract met een exploitatiemaatschappij. Maar ook hier is enige realiteitszin bij de vzw's en NORTV aan de orde. De interesse in reclamewerving, de medewerking met betrekking tot het coderingsverhaal van de CIM-audiometrie (Centrum voor Informatie over de Media), moet aangewakkerd worden. Het is dan misschien niet direct aan NORTV om te onderhandelen met RTVM, maar ook hier geldt dat een goede onderlinge verstandhouding en samenwerking tussen de omroepen en RTVM noodzakelijk is.

RTVM is zeker niet de enige partner die kan worden aangesproken, maar het is evident dat hij bevestigd werd en dat de resultaten van dat gesprek meegenomen werden in de conceptnota, zeker als dat van belang is voor het versterken van de economische leefbaarheid van de regionale televisieomroeporganisaties en de onderlinge relaties. RTVM werd trouwens in 1993 opgericht als de exclusieve nationale regie voor alle Nederlandstalige regionale zenders in Vlaanderen en Brussel. Als er vastgesteld wordt dat de relatie tussen RTVM en de vzw's voor verbetering vatbaar is, dan ligt het voor de hand dat ik daar melding van maak, erop aandring om daar verandering in te brengen en, in de mate van het mogelijke, tussen de partijen bemiddel.

Wat betreft het element van het aandeelhouderschap van de vzw's in de exploitatiemaatschappijen, is het zo dat dat een element is dat via decretale weg moet worden geregeld. U zult daar dus uw zeg over kunnen hebben, en terecht. De redenen daarvoor is reeds neergelegd in de conceptnota, namelijk om de eigendomsrechtelijke scheiding tussen de exploitatiemaatschappij en de regionale omroep beter te kunnen nastreven. Exploitatiemaatschappijen zijn meer commercieel ingestelde organisaties en de impact op de regionale omroepen mag niet te groot zijn.

Er was het voorstel om de clausule dat om de vier jaar de helft van de leden van de raad van bestuur wordt vervangen, te schrappen, alsook om de duurtijd van het mandaat te herzien. Het is net door het steeds sneller veranderende mediavormgeving en de daarmee gepaard gaande nieuwe knowhow die in de organisaties van nut kan zijn, dat ik vooropstel om hier geen wijziging door te voeren. Natuurlijk zullen ook de principes van goed bestuur in dezen een rol spelen. Dat sluit ook aan bij de oefening die moet gebeuren inzake de samenstelling van de bestuursorganen van de regionale televisieomroepen. Het is logisch dat de representativiteit geschoeid zal zijn op de leest van de principes van het Cultuurpact.

Dan kom ik bij de vraag over de samenwerking tussen de omroepen en de VRT. Er zijn op dit ogenblik al heel wat initiatieven, die in de commissie aan bod gekomen zijn, maar er zijn zeker nog bijkomende initiatieven die de voorbije maanden op het getouw gezet zijn. Momenteel heeft de VRT-nieuwsdienst bilaterale gesprekken lopende met de regionale omroepen over hoe die verdere samenwerking precies kan worden ingevuld. Onder meer volgende thema's komen daarbij aan bod. Hoe kan men elkaar inhoudelijk versterken, zoals door overleg tussen de regionale omroepen met de regionale redacties van Radio 2 en projectgewijze samenwerking? Daarnaast is er het uitwisselen van beelden met gesloten beurzen, ook archiefbeelden. Het uitwisselen van sportbeelden zal wel steeds ad hoc besproken worden, vanwege de sportrechten.

Verder komt ook het delen van opleidingen aan bod, bijvoorbeeld over deontologie, interviewtechnieken en storytelling, en kennis, bijvoorbeeld over technologische evoluties. Ook niet onbelangrijk is het gebruik van glasvezelnetwerk dat de VRT gebruikt.

Op het vlak van uitzendplatformen zal de VRT op korte termijn aan de regionale omroepen een voorstel overmaken. Dat voorstel zou bouwen op de mogelijkheid om hun nieuwsuitzendingen dagelijks in een aparte rubriek op VRT NU beschikbaar te maken.

De VRT gaat dus na hoe zij op verschillende thema's zo maximaal mogelijk kan samenwerken met de regionale omroepen. In het voorjaar zal de VRT-directie de gesprekken voortzetten en de regionale omroepen opnieuw uitnodigen. Een aantal dingen zullen tegen dan al gebeuren en gebeurd zijn, een aantal andere dingen zullen nog verder uitgeklaard worden. Maar dit evolueert wat mij betreft in elk geval in een gunstige richting.

Niet onbelangrijk en zelfs cruciaal is een betaalbaar, accuraat en technologie-neutraal meetinstrument. Samen met de regionale omroepen en de VRT ben ik er grote voorstander van om te komen tot een meetinstrument dat bereik en betrokkenheid op crossmediale wijze meet. Zoals ik ook stel in mijn conceptnota, is de CIM-audimetrie de enige mogelijke oplossing op korte termijn om tot een betaalbaar en meer accuraat meetinstrument te komen. Begin juli werd bij RTVM een informatievergadering gehouden over de mogelijkheden en potentiële voordelen die CIM-audimetrie te bieden heeft. Alle regionale zenders waren hierop uitgenodigd.

Het is inderdaad zo – en dat is en blijft natuurlijk wel een heikel punt in het hele verhaal – dat er nog geen regionale accuraatheid gegarandeerd kan worden. Dit is een werkpunt waarvoor op zoek gegaan moet worden naar voldoende draagkracht en investeringsbereidheid bij alle partners, dus ook bij de overheid, want een paneluitbreiding enkel en alleen op vraag van de regionale omroepen is onbetaalbaar en niet realiseerbaar. Wat wel deels een antwoord op korte termijn biedt, is het herstellen van het gecentraliseerde research- en kenniscentrum binnen RTVM – of een andere partner – zodat de nodige omkadering, begeleiding, analyse en duiding ten dienste van de stakeholders van regionale televisie gegeneerd kan worden. Hierbij zal extra aandacht moeten gaan naar het komen tot relatieve bereikcijfers, dus komen tot het percentage bereik door de absolute bereikcijfers af te wegen met het bevolkingsaantal per zendgebied.

De VRT heeft mij inmiddels laten weten dat er tussen de partners is overeengekomen om voor de volgende drie jaar te kiezen voor een voortzetting van de bestaande dagboekmethodologie. Praktisch zal wel worden overgestapt van gedrukte dagboeken naar digitale dagboeken en een invulapp. Dat lijkt nogal evident, maar het zal de zaken efficiënter maken. Er zal ook een passieve test gebeuren met een passieve meetmethode, maar momenteel is er nog geen draagvlak bij de partners van het CIM om te komen tot een passieve meting.

Ik leg er ook graag de nadruk op dat ik de regionale televisieomroepen de CIM-audimetrie niet wil opdringen, alleen is het op dit ogenblik niet evident om een alternatief te vinden. Als zij andere betaalbare en potentieel interessante meetinstrumenten willen verkennen, zijn ze vrij om hiervoor te kiezen, evenwel rekening houdend met het feit dat de tool die gehanteerd wordt ook voor commerciële doeleinden ingezet kan worden. De VRT geeft conform de beheersovereenkomst aan dat zij met andere mediabedrijven, en dus ook de regionale omroepen, wil samenwerken om een accuraat crossmediaal meetinstrument te ontwikkelen en toe te passen. Het is noodzakelijk om zoveel mogelijk Vlaamse mediaspelers te betrekken bij de ontwikkeling van een nieuwe meetmethodologie, dit met het oog op het realiseren van een breder draagvlak, een beter vergelijkingskader en een ruimere financieringsbasis.

Waar ik nu in eerste plaats op sta, is dat de regionale omroepen hun volle medewerking verlenen om met de huidige beschikbare middelen en mogelijkheden tot een maximale benutting te komen van beschikbare gegevens naar hun bereik toe, lineair en niet-lineair. Dat zal onderdeel vormen van de af te sluiten samenwerkingsovereenkomsten, zoals ik al zei.

In de mate dat er gezamenlijk een tijdelijke opstapinvestering zou moeten komen, ben ik bereid om met de regionale televisieomroeporganisaties op dit punt in verband met het meetinstrument wel te praten. Maar men moet eerst zien welk type van meetinstrument men wil. Als daar een consensus over bestaat, dan kunnen we verder kijken wat de nodige investeringen zijn.

Het is dus wel zo dat sinds de evaluatie van 2016 en de conceptnota van een aantal maanden geleden er heel wat is gebeurd, ten eerste op het niveau van de individuele omroepen afzonderlijk, wat ik alleen maar kan toejuichen, en ten tweede met de zeer vele gesprekken, bilateraal en multilateraal zonder ons, en dan nog eens de gesprekken op ons kabinet. Ik denk wel, zonder te weten hoe goed alles zal gaan met de regionale omroepen binnen drie jaar, dat de versterking van een aantal instrumenten die zij ter beschikking hebben en waar wij in de mate van het mogelijke mee willen helpen, wel degelijk gebeurd is of aan het gebeuren is.

De voorzitter: Voor de goede orde, we starten nu met de gedachtewisseling.

Mevrouw Segers krijgt als eerste het woord omdat zij vraagsteller is.

Katia Segers (sp-a): Ik ga nu kort een aantal dingen zeggen, en misschien in een tweede ronde nog iets, als de andere collega's aan bod zijn geweest.

Inderdaad, wat betreft de conceptnota, volg ik het advies van de SARC dat zegt dat het nogal status quo is. Maar ik begrijp ook dat de regionale zenders misschien wel voorstander zijn van die status quo, bijvoorbeeld het niet willen bekijken of de zendgebieden kunnen worden hertekend. Dat zal misschien op termijn wel een gemiste kans zijn. Samenwerkingen zijn heel belangrijk. Wat dat betreft hoop ik dat er voor de regionale zenders, ik denk bijvoorbeeld aan RINGtv en BRUZZ die toch al zaken aan het aftasten zijn, nog veel meer mogelijkheden inzitten.

Ik heb specifiek de vraag naar de rol van de VRT gesteld omdat die belangrijk is. Ik ben blij te horen dat er sindsdien nog intensere bilaterale gesprekken zijn geweest met de regionale zenders en dat er vooral wordt ingezet op uitzendplatformen voor de regionale zenders op VRT NU. Als dat gebeurt, namelijk dat de nieuwsuitzendingen van de regionale zenders op VRT NU worden uitgezonden, dan toont dat des te urgenter aan dat dat nieuwe meetsysteem er moet komen, want anders zal alles wat er online gebeurt weer niet mee worden gemeten.

Het allerbelangrijkste in dezen is die crossmediale meting. U wilt daar ook naar streven. Dat is bijzonder goed. Van de tussenoplossing die u voorstelt naar RVTM en het herstellen van het researchcentrum binnen RVTM, begrijp ik dat die ongeveer 600.000 euro gaat kosten. Ik weet niet of dat op korte termijn echt soelaas gaat bieden. Ik weet niet of het veel efficiënter zal meten. Mijn reflex zou dan zijn om dat geld dan direct te investeren in een echt goed nieuw meetinstrument waar – ik was verheugd u dat te horen zeggen – niet alleen de VRT moet in participeren maar absoluut ook de commerciële zenders. Die zijn ook essentieel in dat verhaal.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, wij blijven als N-VA geloven in de rol, het nut en af en toe ook de noodzaak van regionale berichtgeving, ook op televisie. Ik heb wel eens in de wandelgangen het voorstel gehoord dat de openbare omroep dat misschien wel moet doen. Ze doen het wel voor de radio met ontkoppelde uitzendingen, waarom zouden ze dat dan niet doen voor televisie? Maar wij denken dat zolang het systeem zoals het nu bestaat, dat van de regionale zenders, functioneert en leefbaar blijft, we dat het best ook zo houden en daarmee doorgaan, ook al hebben die regionale omroepen, laat ons eerlijk zijn, ons als politici de laatste jaren wel wat kopzorgen bezorgd.

Dat er een beperkte ondersteuning is, al sinds jaar en dag, ik denk nog daterend van de tijd dat huidig minister-president Bourgeois minister van Media was, een ondersteuning van ongeveer 100.000 euro voor opleiding en ondertiteling, daar ligt niemand wakker van denk ik. Maar wij lagen wel een paar dagen wakker toen een paar jaar geleden Telenet aankondigde de vergoedingen die zij betalen om de programma's van de regionalen door te geven, drastisch te gaan verlagen. Dat heeft ertoe geleid dat we hier het decreet hebben aangepast met de fameuze bereikvergoeding, waardoor de regionalen toch behoorlijk meer krijgen dan vroeger van de distributeurs. In 2015 zat men aan 6 miljoen euro en in 2010, toen die nieuwe regeling niet bestond, was dat maar 5 miljoen euro. Ik denk dat dat voor het parlement – althans voor ons was dat zo – ongeveer het verste is waar je als politiek kunt gaan in de inmenging in dat soort aangelegenheden, waar we toch te maken hebben met privéspelers.

Ik zei dat iedereen erop vooruitgaat. Er is één uitzondering, maar dat weten we en dat hebt u, minister, daarnet ook al gezegd: RINGtv, dat toch een heel aparte positie inneemt in de Vlaamse Rand, gaat erop achteruit. Minister, wij hopen samen met u dat daarvoor een oplossing kan worden gevonden.

Toen we discussie over de bereikvergoeding voerden en het decreet aanpasten, hebben wij enkele knopen doorgehakt, ook wat betreft de verhouding tussen de vzw's die de zendvergunning hebben en de exploitatiemaatschappijen die de technische ondersteuning en vaak ook de reclameregie doen. Wij hoopten toen dat iedereen zich daaraan zou conformeren en dat iedereen – tussen aanhalingstekens – 'zijn verstand zou gebruiken' en dat ze zouden overeenkomen en dat het probleem van de baan zou zijn. Dat hoopten we dus een paar jaar geleden. We hebben gemerkt dat dat misschien wel een misrekening was. De exploitatiemaatschappijen – minister, u verwees ernaar – hebben op een bepaald moment toch de druk verhoogd om zelf ook zendgemachtigde te kunnen worden. Sommige vzw's kondigden anderszinds aan, of ze laten het zo uitschijnen, dat zij zich misschien wel zullen bevrijden van de exploitatiemaatschappij waarmee ze nu samenwerken, en dat ze het nu allemaal op eigen houtje zullen doen. Dat het daar allemaal peis en vree is, blijkt niet zo. Ik betreur dat. Ik had altijd gehoopt dat de vzw's en de exploitatiemaatschappijen er als grote mensen zelf uit zouden geraken.

De conceptnota blijft op de lijn van wat we toen, bij de aanpassing van het decreet, hebben afgesproken. De vzw's blijven de zendgemachtigden, zij krijgen de zendvergunning en zij behouden de redactionele of inhoudelijke verantwoordelijkheid. Zij kunnen – maar moeten niet – met een exploitatiemaatschappij samenwerken. Die krachtlijn van toen blijft dus overeind. Dat is goed. Het zou vreemd zijn om dat na zo'n korte periode allemaal op de schop te zetten.

Nieuw is dat de participatie van de vzw's in de exploitatiemaatschappijen wat beperkt wordt. Vroeger was dat maximum 50 procent, nu is dat 25 plus 1 procent. De Strategische Adviesraad voor Cultuur (SARC) stelt daar vragen bij. U hebt daarnet uitgelegd waarom u dat zo ziet. Misschien kunt u dat straks nog wat meer beargumenteren. Wij merken dat daar wel wat protest op komt, zeker van één regionale omroep die zegt dat dit voor hem niet past omdat hij een grotere participatie in die exploitatie heeft, omdat hij dat eigenlijk zelf doet want hij heeft 100 procent. We kunnen daar begrip voor opbrengen, maar langs de andere kant kun je ook zeggen: 'Als je nu 100 procent hebt, ben je vandaag al niet meer in regel, want je mag vandaag ook al maar 50 procent hebben.'

De SARC heeft het ook over de samenstelling van de raad van bestuur. Vandaag stelt artikel 171 van het Mediadecreet dat de algemene vergadering van de regionale televisieomroeporganisatie representatief wordt samengesteld. Daarbij wordt rekening gehouden met politieke, sociale, culturele, levensbeschouwelijke en regionale criteria. Ook de raad van bestuur moet representatief worden samengesteld.

U zou nu kunnen zeggen dat dat in de geest eigenlijk ook al het Cultuurpact is. Alleen wordt het zo niet genoemd. Men heeft daar destijds het advies van de Raad van State voor gevraagd. Die zei toen dat dat niet hoeft. Ik heb het gevoel dat in de praktijk sommige raden van bestuur of algemene vergaderingen van regionale omroepen het niet te nauw nemen met artikel 171 van het Mediadecreet, en dat ze toch wel zware onevenwichten, ook politieke onevenwichten, in hun raden van bestuur tolereren of zelfs bevorderen. Dat is natuurlijk niet zo'n goede zaak. Ik ben niet de man van de politisering van dat soort raden van bestuur, of van het apothekersweegschaaltje. Zeker niet. Maar het is toch in het voordeel van de regionale omroepen zelf om een zo groot mogelijk draagvlak te hebben en om er, in hun eigen belang, voor te zorgen dat zij een goede verstandhouding hebben met de verschillende partijen, strekkingen en maatschappelijke spelers.

U zou kunnen zeggen: 'Ga je daar niet te ver?' Het is natuurlijk wel een privaatrechtelijke organisatie, maar we hebben hier toch te maken met een monopolie. Wij geven als overheid een monopolie aan een zendgemachtigde, dan kunnen we aan die organisatie een paar eisen stellen.

De SARC heeft het ook over de duur van de samenstelling van de raad van bestuur. Die vier jaar zou te kort zijn. Maar dat is geen verandering, het is nu ook vier jaar. Ik weet niet of dat zo'n groot bezwaar is.

De samenwerking met de VRT blijft moeilijk. We weten waar er in principe kan worden samengewerkt: kennis, expertisedeling, opleiding, uitwisselen van beeldmateriaal, wat nu ook gebeurt. Minister, waar gaan we daar landen? Hoe zal de samenwerking met de VRT concreet gebeuren? We kunnen wel beelden uitwisselen, maar als het dat maar is, is dat een mager beestje. We moeten daar meer kunnen uithalen.

En dan is er dat fameuze meetinstrument. Ook daar zie ik persoonlijk niet meteen een oplossing. We zitten met dat bereik en met het CIM-systeem, dat daar niet echt op geënt is. Dat is allemaal heel duur, wat men ook doet.

De SARC zegt ook dat er kritiek kan worden geformuleerd op Regionale TV Media. We weten dat. We blijven ervan overtuigd dat daar samenwerking blijft bestaan. Het is belangrijk dat daar met vereende krachten wordt gewerkt richting reclamemarkt. Dat kan alleen de slagkracht verhogen. Maar als daar de kritiek bestaat dat dat onvoldoende werkt, en als de vzw's daar moeite mee hebben, dan moeten wij daar inderdaad uit geraken. Of we daar al dan niet huwelijksbemiddelaar of psycholoog of misschien zelfs psychiater moeten spelen, laat ik in het midden. Maar wij hopen ook hier dat men daar uit geraakt.

Minister, dit waren mijn opmerkingen bij de conceptnota en het advies van de SARC.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ook CD&V vindt lokale en regionale berichtgeving zeer belangrijk. Wij vinden dat dat de nodige aandacht mag hebben van deze Mediacommissie. Of dat nu via print of radio of televisie is, wij denken dat op alle mogelijke platformen regionaal en lokaal nieuws en nieuwtjes hun plaats moeten hebben. Maar natuurlijk, de regionale televisies hebben voor een deel een monopolie. In die zin is het niet verwonderlijk dat wij daar ons een beetje mee moeien, ook al moeten de bemoeienissen niet te groot zijn, want het gaat hier natuurlijk om private zenders.

Minister, we zijn zeer tevreden dat er na de vele debatten van de afgelopen jaren en zeker van het afgelopen jaar eindelijk duidelijkheid komt over uw beleidsplannen met betrekking tot de regionale tv-zenders. We hebben de huidige samenwerkingsakkoorden met nog een jaar verlengd, tot het einde van dit jaar. Er moet dus inderdaad dringend werk worden gemaakt van de nieuwe overeenkomsten. U bent daar volop mee bezig. De conceptnota schetst het kader waarin dat zal gebeuren.

Wij zijn ook tevreden over deze uitgangspunten: het behoud van zendgebieden en dus ook de regionale verbondenheid – niet te ver van de mensen; het behoud van de subsidies, gekoppeld aan de samenwerkingsovereenkomst; het behoud van de bereikvergoeding via de distributeurs. Ook het feit dat de normen inzake waardering en bereik in dezen onveranderd blijven, steunen wij volledig.

Wij steunen ook het behoud van het principe dat de zendvergunning en de bereikvergoeding aan de vzw worden toegekend zodat zij kunnen waken over de onafhankelijke en pluralistische programmatie en berichtgeving. De zenders hebben immers een monopolie en dus is het belangrijk dat het pluralisme bewaakt wordt. In die zin moet in onze ogen ook de naleving van de principes van het Cultuurpact worden begrepen, daar is al wat heisa over geweest, maar wij steunen dit wel bij de samenstelling van de bestuursorganen.

Wij steunen ook het behoud van het vzw-statuuut en dus de afwezigheid van de zuivere commerciële doelstelling van de regionale omroepen, al wordt een samenwerking met een exploitatiemaatschappij niet uitgesloten. Maar u zult ze ook niet verplichten, dus wij staan daar volledig achter.

Er wordt gezocht naar een oplossing voor de lagere bereikvergoeding voor RINGtv als gevolg van de specifieke werking in de Vlaamse Rand, met name een niet-homogeen zendgebied dat wordt gekenmerkt door een hoog en toenemend aantal anderstaligen en nieuwe inwoners met migratieachtergrond. Het feit dat er een oplossing wordt gezocht, kunnen wij alleen maar steunen, alsook het feit dat er meer zal worden samengewerkt met de VRT, wat wij ook al lang vragen.

De aanleiding van de vraag van mevrouw Segers is natuurlijk het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC). Zij hebben begin deze maand op eigen initiatief een advies uitgebracht over die conceptnota. Wij hebben toch wel wat begrip voor een aantal van de meer kritische vragen van de SARC. Als je dat advies leest, is het inderdaad niet evident om als buitenstaander alle elementen die hebben geleid tot uw conceptnota goed te begrijpen. Daar is een hele discussie over geweest die de buitenwereld onvoldoende heeft gevolgd. Ik begrijp dan ook wel dat zij vragen waarom u van een PPM-studie die op een aantal punten kritisch is naar een conceptnota gaat die daar eigenlijk voor een groot deel niet op ingaat. Ik snap dat zij dat niet helemaal hebben begrepen, maar ik denk dat de mensen die deze commissie hebben gevolgd, perfect begrijpen waarom u bepaalde standpunten in de conceptnota hebt opgenomen.

Er zijn nog een aantal punten waarover we graag verduidelijking zouden krijgen. Misschien hebt u het daarnet gezegd, maar wanneer mogen we die decreetwijziging die nog op komst is, verwachten? Zal dat gelijktijdig gebeuren, wat bijna niet meer kan, met de goedkeuring van de samenwerkingsovereenkomst of is dat voor een aantal maanden later? Is dat dan een probleem?

Wat is de stand van zaken van de onderhandelingen over de nieuwe samenwerkingsovereenkomsten? Worden de subsidies nu geoormerkt voor specifieke opdrachten? Zo ja, welke opdrachten en hoeveel? Niet dat wij per se voorstander zijn om dat allemaal te gaan oormerken, integendeel, maar blijft dat zo of zult u daar nog iets aan toevoegen?

De SARC had het ook over de rol van de belangenbehartiger NORTV bij reclamewerving, maar is dat wel zijn rol? Hoe ziet u dat concreet? Is er dan intussen een oplossing voor de bereikvergoeding van RINGtv en zenders die gelijkaardige problemen zouden kunnen hebben in de toekomst?

De samenstelling van de raden van bestuur is geen evidente oefening als gevolg van nu al opgelegde voorwaarden waar ze moeten aan voldoen zoals diversiteit, genderevenwicht, pluralisme enzovoort. Nu moet de raad van bestuur om de vier

jaar verplicht de helft van de leden vernieuwen. U zegt dan dat de mediasector snel verandert en dat men daar dus ook snel op moet kunnen inspelen en eventueel eens iemand nieuw erbij moet betrekken. De SARC vindt dat echter niet altijd zo eenvoudig. Kan er niet over worden nagedacht om dat bijvoorbeeld om de zes jaar te doen zoals dat bij de vennootschapswetgeving het geval is?

Over het performant crossmediaal meetsysteem zijn al heel wat bomen opgezet. Daarmee zouden de zenders hun lineair en online bereik zowel kwantitatief als kwalitatief kunnen meten. De bereikvergoeding zou op die manier accurater kunnen worden berekend. Ook voor de evaluatie van de werking in functie van de subsidieovereenkomst is dit meetsysteem onontbeerlijk. De benchmark van de administratie die we op een bepaald moment hadden gevraagd, leverde geen goede voorbeelden op. In uw conceptnota stelt u dan dat een aangepast SIM-systeem wellicht de meest haalbare oplossing is, ook op korte termijn, zei u vandaag nog.

Tijdens de commissievergadering van 6 juli leek u zelfs enigszins bereid om in een investeringssubsidie te voorzien. De vraag blijft natuurlijk of die CIM-cijfers wel representatief zijn op zenderniveau. Op dit moment is dat enkel op provinciaal niveau en dan is dat dus niet zo relevant voor de regionale omroepen. Die CIM-steekproef moet dus worden verfijnd en uitgebreid, maar wie zal dat betalen? De zenders betalen nu natuurlijk ook al erg veel aan CIM.

De kijkcijfers die de zenders via de settopboxen van de distributeurs krijgen, blijken veel accurater te zijn en soms zelfs tegengesteld aan de CIM-cijfers. Ik vind dat heel eigenaardig. Mogen ze die cijfers dan ook niet gebruiken om zelf hun bereik aan te tonen?

Wat de rol van de VRT betreft, hebt u iets gezegd over de overschakeling naar een digitaal dagboek. Strategische doelstelling 1 uit de beheersovereenkomst 2016-2020 moedigt hen aan om een technologieneutraal meetsysteem uit te bouwen, maar is dat dan het digitale dagboek? Ik denk dat daar nog een tandje mag worden bijgestoken.

Wat RTVM betreft, lezen we in de conceptnota: "Op basis van een hersteld vertrouwen en een ambitieuze strategie moeten de omroepen via RTVM meer inzetten op overheidscommunicatie en reclamewerving." Wij vernemen echter dat de relaties met RTVM redelijk vertroebeld zijn, intussen zouden een aantal zenders hun contract hebben opgezegd. Waarom verplicht u de zenders om samen te werken met RTVM? Mogen zij zelf niet kiezen met welke nationale reclameregie zij in zee gaan? Dat ze dat natuurlijk moeten doen, daarover zijn ze het wel eens, maar er zijn blijkbaar toch andere reclameregies.

RTVM blijft ondanks aandringen van de zenders in gebreke, bijvoorbeeld inzake de dataontsluiting. Ze krijgen daar echt te weinig gegevens van terug. Concreet: de zenders betalen een vergoeding aan RTVM maar krijgen geen analyses van de kijkcijfers die ze nodig hebben om hun beleid op af te stemmen. Bovendien is RTVM in handen van Mediahuis en Roularta. Er is dus ook een beetje gevaar voor belangenvermenging.

Wij denken dat samenwerking met een exploitatiemaatschappij aangewezen blijft. We zijn wel tevreden dat u de zenders vrijlaat om dit al dan niet te doen of om dit te doen door bijvoorbeeld zelf een exploitatiemaatschappij op te richten zoals RTV dat doet. Kunt u in dat verband wat meer toelichting geven over de op til zijnde fusie tussen Mediahuis, deBuren en Roularta om tot een gezamenlijke exploitatiemaatschappij te komen?

Wat de overheidscommunicatie betreft, is nog niet duidelijk of er al concrete stappen vooruit zijn gezet om via het externe reclamebureau contracten te sluiten zodat ook de regionale omroepen als kanaal voor overheidscommunicatie worden ingezet.

De zendgebieden blijven behouden, waar wij volledig achter staan, maar zenders mogen wel fuseren. De vraag is dan wel of ze hun dubbele subsidies behouden.

Wat de bandbreedte betreft, hebben we in het regeerakkoord afgesproken met betrekking tot de regionale televisieomroepen: "De gevolgen van het nieuwe decretale kader voor de regionale televisieomroepen monitoren we op economische leefbaarheid. We zorgen ervoor dat deze omroepen op alle digitale platformen aanwezig kunnen zijn en over voldoende technische bandbreedte beschikken."

Wat is daar de stand van zaken met betrekking tot de onderhandelingen met de distributeurs om in voldoende bandbreedte te voorzien voor het signaal van de regionale omroepen? De zenders hebben immers zware investeringen gedaan om hun uitzendingen in HD te produceren, maar omdat de distributeurs hun signalen comprimeren, komen deze in een redelijk belabberde beeldkwaliteit bij de kijkers terecht. Dat geeft totaal onterecht een vrij amateuristische indruk. Als de VRT de beelden van de regionale omroepen overneemt, dan kan men zien dat ze in perfecte kwaliteit geproduceerd zijn. De verantwoordelijkheid ligt daar echt duidelijk bij de distributeurs.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Het nieuwe decreet geeft de regionale omroepen een vrijheid om zichzelf te organiseren en hun economische leefbaarheid veilig te stellen. Met vrijheid komt uiteraard ook verantwoordelijkheid, verantwoordelijkheid om de opdrachten in een economisch gezonde situatie te volbrengen. Daar faciliteert de overheid enkel waar nodig. Achter dat uitgangspunt kunnen wij ons scharen.

Minister, ik heb een vraag in verband met de preferentiële oplossing voor RING-tv. Hoe zou die er uitzien? De uitdagingen voor de zender zijn immers niet min. Er is een veranderd publiek met meer anderstaligen en een grote mate van heterogeniteit, met de noordrand, de westrand en de oostrand van Brussel. Dat publiek heeft elk verschillende verwachtingen inzake nieuwsaanbod. Kunt u daar wat meer uitleg bij geven?

Bart Caron (Groen): Minister, bij lezing van de conceptnota vroeg ik mij af waarom vzw's of regionale omroepen zelf geen majeure aandeelhouder mogen zijn van hun exploitatiemaatschappij. Het is echt een vraag naar het waarom. Ik begrijp niet waarom dit beperkend zou moeten zijn, des te meer omdat samenwerking ook niet verplicht is. Er is een vrijheidsgraad, maar als je toch een scheiding maakt tussen redactioneel werk en exploitatie, dan mag je die link toch niet sterk maken. Bij BRUZZ loopt dat allemaal samen, denk ik. Waarom is deze beperking er?

Ik wil me aansluiten bij wat de anderen hebben gezegd over het geloof in het belang van regionale informatie en regionale televisie als informatiedrager.

Ik sluit me aan bij de opmerkingen over het belang van het meetinstrument en de ellende om dat meetinstrument op een goede manier tot stand te brengen. Ik heb uit uw antwoord begrepen dat u bereid bent om mee te zoeken naar oplossingen en eventueel zelfs ondersteunend te werken. Ik kan dat alleen maar appreciëren. Dat meetinstrument is nodig om het reclamebereik en het niet-lineaire bereik van de regionale televisie goed in beeld te krijgen.

Ik ben een beetje verbaasd dat er in de conceptnota geen enkele bijstelling van de zendgebieden wordt vooropgezet. We weten dat er op het terrein een aantal krakkemikkige zendgebieden zijn. Dat is misschien raar uitgedrukt, maar u weet wat ik bedoel. Ik begrijp heel goed dat vzw's die de regionale televisie dragen, niet graag veranderen. Ik begrijp dat, maar gelet op de precaire financiële situatie van sommige omroepen is het zinvol om dat bij de decretale inspanning die zal volgen na deze conceptnota eventueel wel te doen. Ik begrijp dat dit lastig is

en dat men daar wellicht geen compromis over zal vinden tussen de betrokken zenders die die gebieden bestrijken, maar het zou echt wel zinvol zijn. Ik wil ook geen geograaf van dienst zijn die zegt welke verzorgingsgebieden voor welke zender het beste zouden zijn.

Ik wil een positief voorbeeld geven. In West-Vlaanderen werken Focus en WTV heel intens samen. Ze hebben één redactie op één plek met één aansturing. Het gebeurt wel eens dat je ook items uit het andere zendgebied krijgt als die van West-Vlaams belang zijn. Dat verrijkt de inhoud van de zender en maakt het iets minder petieterig. Kijk eens over het muurtje, zou ik zeggen. Ik vind het jammer dat die kans niet wordt geboden. Mogelijk bijstellingen gebeuren in onderling overleg en ik zie het in alle eerlijkheid niet echt gebeuren, maar soms kunnen er opportunistische afwegingen spelen. Voor mij is een bijsturing aan de orde, maar ik weet dat het zeer moeilijk is.

De benadering dat de vzw's het Cultuurpact moeten volgen, vind ik zeer goed. Ik ben een zeer koele minnaar van het Cultuurpact, maar ik ben wel een zeer grote minnaar van de evenredigheid en het betrekken van minoritaire ideologische fracties in dat soort verhalen. Het Cultuurpact betekent niet dat er politici in moeten worden gestopt, integendeel, maar de veelzijdigheid van het Vlaamse landschap of de regio moet gerepresenteerd zijn in het bestuur.

Er zijn een aantal zenders die gesco's in dienst hebben, nog uit 'illo tempore' toen de dieren nog spraken. De regionale televisiezenders als non-profitorganisaties konden ook aanspraak maken op gesco's. Worden die verlengd in de toekomst of staan die op de tocht? Wat betekent dit dan voor die zenders?

Ik heb nog een delicate vraag en ik dring niet noodzakelijk aan op een antwoord als u dat niet kunt geven. Tot mijn eigen verbazing is mijn eigen regionale televisiezender, Focus-WTV, al maanden in financiële crisis. Men heeft zich maanden gesleept door het zoeken naar voldoende reclame-inkomsten om de lonen te kunnen betalen. Ik vertel geen fabeltje. Ze hebben maanden gebalanceerd op de rand van het faillissement. Men heeft nu een lening kunnen afsluiten om een overbruggingsperiode tot het najaar mogelijk te maken. U weet ook dat reclame-inkomsten voor een omroep in de zomer slechter zijn dan de mogelijkheden in de wintermaanden. Er is in die maanden gewoonweg meer bereik waardoor er meer adverteerders zijn en er zijn ook meer consumentgerichte activiteiten die daartoe aanzetten. Is dat een uitzonderlijke situatie? Ik was verbaasd want uit het rapport dat aan de basis ligt van uw conceptnota, bleek dat niet zo uitdrukkelijk. Is die zeer precaire financiële situatie uitzonderlijk voor regionale televisiezenders?

Minister Sven Gatz: Ik zal beginnen met een algemene kadering om nadien in te gaan op de specifieke vragen.

Het spreekt voor zich dat we in een veranderend kader zitten op verschillende vlakken. Er zijn enerzijds onze veranderingsmogelijkheden als overheid – parlement en regering bedoel ik daarmee – om de context van het decretale kader voor de regionale omroepen bij te sturen en aan te passen, maar we zijn natuurlijk niet de enigen. We doen met de conceptnota ons deel van de oefening. We zullen dat verder in de samenwerkingsovereenkomsten en het gewijzigde decreet vertalen.

Het is echter duidelijk dat we niet alleen aan zet zijn. Er zijn ook bepaalde economische ontwikkelingen. Ik zal het dan niet hebben over macro-ontwikkelingen wereldwijd, want dat is nog iets anders. Ik wijs bijvoorbeeld op het feit dat een aantal grotere spelers in Vlaanderen een grote exploitatiemaatschappij aan het maken zijn. Dat is een economisch feit waar we niet omheen kunnen en dat een invloed – zowel positief als misschien gedeeltelijk negatief – kan hebben ten aanzien van het hele veld.

Een derde element van verandering is de digitale omslag. Sommigen zouden kunnen zeggen dat het nieuws dat de regionale omroepen op het internetplatform van de VRT brengen, geen grote impact zal hebben, maar we weten het niet. Het zou wel eens juist een heel grote impact kunnen zijn, met positieve en negatieve elementen.

Er verandert dus heel veel tegelijk. We hebben impact op een aantal zaken, maar op digitale technologische evoluties, wensen van consumenten en economische veranderingen hebben we dat veel minder.

Waar zitten we nu? We zijn gestart vanuit de shocktherapie van de evaluatie van eind vorig jaar. Er zijn inmiddels zeer veel gesprekken gebeurd.

Voorzitter, ik zal bij de verschillende regionale televisiezenders navragen wat dit betekent voor hun financiële toestand in het algemeen. Ik kan daar niet voor de vuist weg op antwoorden. Ik zal proberen om dit aan de commissie in een geclusterd antwoord te geven. We kunnen wel zien dat er een aantal positieve evoluties zijn binnen de regionale omroepen zelf. De fase waarin we nu zitten – na het kader van de conceptnota – is absolute zekerheid bieden aan de regionale omroepen dat de samenwerkingsovereenkomsten op tijd ondertekend zullen zijn. We zullen daar ook in slagen. Op die manier kan de continuïteit voldoende worden gegarandeerd.

Mevrouw Brouwers, u vroeg naar een aantal decretale aanpassingen. Die zullen op het niveau van de regering al in het najaar worden besproken, maar zullen pas in het voorjaar in het parlement komen. We zullen daar dan via de nodige overgangsmaatregelen mee rekening houden.

De centrale discussie over het meetinstrument zal nog niet zijn afgehandeld zijn tegen het einde van het jaar. Het is niet dat we dat niet zouden willen, maar er is momenteel geen ideaal systeem op de markt. Ofwel beperkt men zich tot de zekerheid van de CIM met alle beperkingen en mogelijkheden van dien, ofwel bewandelt men andere paden. Het is fascinerend te zien dat er bij distributeurs soms complementaire cijfers zijn, maar soms ook tegengestelde cijfers over bereik. Misschien moeten we evolueren naar complementaire en gemengde modellen. Op dit ogenblik hebben we nog geen gestabiliseerd instrument dat ons voldoende perspectief biedt.

Naast het verder verstrekken van steun door de Vlaamse overheid aan de regionale omroepen voor bereikmeting, waarderingcijfers en ondertiteling, is er ook de bereidheid tot medewerking aan het zoeken naar een gezamenlijk meetinstrument. Het zal eerder een engagementsverbintenis zijn dan een resultaatsverbintenis. Is dit een oormerking? Neen, dit is geen even duidelijke oormerking als ondertiteling. We geven de middelen en we willen dat ze goed kijken wat het bereik en de waardering zijn, dat ze ondertitelen, maar verder vinden we dat het collectief nodig is om tot dat gezamenlijk meetinstrument te komen. In die zin is dat een werkbare oplossing ten aanzien van de verschillende spelers. We hebben daar ook geen onrustwekkende reacties op gekregen.

We zijn nog volop bezig met de discussie over welk meetplatform, de prestatie ervan, de kost van de investering en de reguliere kost. Dat verhaal is zeker nog niet afgelopen.

Mevrouw Segers, ik wil daar natuurlijk zo veel mogelijk spelers bij betrekken. Dan komen we terug bij Media ID. Het kan echter ook gewoon de zaken vertragen en bemoeilijken. U weet ook hoe de zaak met Media ID is verlopen. Ik wil dus met het platform van de gezamenlijke regionale omroepen enerzijds en de VRT anderzijds bekijken hoe we daarin het verst kunnen geraken. Misschien moeten we inderdaad wel, voor zover dat geaggregeerde cijfers kunnen worden genoemd, de complementariteit van de door mevrouw Brouwers gesuggereerde bijkomende cijfers in rekening brengen, zodat we vanuit een gewogen meting

bijkomende wetenschap kunnen opbouwen. Dat is daarom nog geen coherent en gezamenlijk platform, maar alle cijfers die we nu kunnen hebben, kunnen ons eigenlijk helpen zolang we geen eenheidsplatform hebben. Maar goed, daar wordt dus zeker verder aan gewerkt.

Ik heb RTVM als belangrijke partner naar voren geschoven omdat dat zo is, maar er is inderdaad geen verplichting. Men kan met andere partners werken. Dat kon voordien ook al. Ik kan u geen details geven over de toenadering van enkele grote mediabedrijven tot elkaar en het oprichten van een gezamenlijke exploitatiemaatschappij. Het is moeilijk voor mij om dat te doen. We weten allemaal dat daar dingen bezig zijn en dat ook de gesprekken van die potentiële nieuwe partners met de regionale omroepen aan de gang zijn, met de nodige diplomatie en overtuigingskracht, maar inderdaad ook met de nodige vrijheid, omdat men nog altijd zijn eigen exploitatiemaatschappij of partner kan kiezen. Dat weet ik wel. Iedere omroep zal ter zake gewoon voor zichzelf de pro's en de contra's van bepaalde partners naast elkaar moeten leggen, zowel qua economische slagkracht als qua redactionele onafhankelijkheid. Daarmee zeg ik natuurlijk niets nieuws.

Mevrouw Brouwers, u stelde de vraag wat er gebeurt als men fuseert, of men dan nog de volledige subsidie krijgt. Ik wil dat eens van naderbij bekijken. Het is een pertinente vraag. Zijn er ter zake tussenoplossingen of gecombineerde oplossingen mogelijk? Dat wil ik eens bekijken. Momenteel rijst het probleem nog niet, maar we kunnen inderdaad ook niet zeggen dat het zich de komende maanden of jaren niet zou kunnen aandienen.

Ik zal u schriftelijk ook de stand van zaken bezorgen in verband met de onderhandelingen of de gesprekken tussen de regionale omroepen en de distributeurs en de juiste bandbreedte waarop zij kwalitatief hun uitzendingen kunnen plaatsen.

Mijnheer Bajart, nog even geduld wat RINGtv betreft. Het engagement is er wel degelijk. Dat is duidelijk. Dat engagement willen en moeten wij dus ook nakomen. Maar hoe we dat precies gaan doen, daarvoor moet u mij nog enige tijd geven. Dat komt er echter aan.

Dan zijn er de verhoudingen, de percentages van de participatie van de vzw's in de exploitatiemaatschappij. We denken dat we ter zake een ander en mogelijk ook beter evenwicht hebben vooropgesteld dan voorheen. Dat is een beetje de discussie. Afhankelijk van de particuliere regionale omroep dan wel de exploitatiemaatschappij of de vzw zal men ter zake ook steeds andere verhoudingen vooropstellen: 50 procent, 25 procent... Ik stel voor dat we dit debat verder bekijken op het ogenblik dat daar ook decretaal de nodige duidelijkheid over komt. Ik ga het nu niet te relativerend bekijken: *your guess is as good as mine*. Er zijn zowel argumenten om het op het ene percentage als op het andere te brengen, of op een tussenpercentage. Ik laat ter zake zeker nog de deur op een kier voor de visies en de argumenten die vanuit het parlement komen. We hebben gezocht naar een werkbaar evenwicht. Dat is in elk geval de bedoeling geweest.

Mijnheer Caron, zendgebieden wijzigen in onderling overleg lijkt me nu niet meteen de beste mogelijkheid. Daar zijn toch ook decretale consequenties aan verbonden. Ik weet dat vanuit een technocratisch perspectief, en dus niet louter een politiek perspectief, een wijziging van zendgebieden altijd bespreekbaar of misschien zelfs wenselijk kan zijn, maar het is anderzijds een kaartenhuisje, of een mikadospel, waarbij men wel weet waar men begint, maar niet waar men eindigt.

Na rijp beraad is dus beslist om ter zake geen wijzigingen aan te brengen.

Dan was er uw vraag over de gesco's die zijn toegewezen aan bepaalde regionale omroepen. We hebben inderdaad vastgesteld bij de regularisatie van de gesco's in de subsidie-enveloppes van de door ons gesubsidieerde organisaties, de operatie

die u kent, dat aan één regionale omroep in het bijzonder een disproportioneel groot aantal gesco's was toegewezen in illo tempore.

De voorzitter: In tempore non suspecto. Was dat de enige?

Minister Sven Gatz: Non suspecto, ik zou het wel veeleer anders durven te benoemen, maar ik ga vriendelijk blijven voor voorgangers. Het was op geen enkele manier te verantwoorden dat een dergelijk groot aantal gesco's aan één regionale omroep was toegewezen, en niet aan andere. Daar hebben wij dan ook een einde aan gesteld. We weten dat dat inderdaad gevolgen kan hebben voor de betrokken omroep, maar het is niet omdat men destijds de kortste weg naar het kabinet van de minister kende, want het spijt me, daar kwam het op neer en – als ik me niet vergis, ik wil het u bevestigen – acht gesco's kon krijgen, en anderen daarvan niet op de hoogte waren of dat niet deden, dat ik argumenten heb om dat systeem in stand te houden. Met alle respect, maar dat ging niet. Dat is helemaal niet bedoeld ten aanzien van deze of gene regionale omroep. Dat zit dus wel degelijk in het uitdoofscenario dat u kent, mijnheer Caron, waarbij men in het lopende jaar nog 66 procent van de bedragen krijgt, omdat we toch besturen met een menselijk gelaat, en dan 33 procent volgend jaar, en daarna is het afgelopen. Het gelijkheidsbeginsel was daar dusdanig onder druk dat we niet anders konden dan ingrijpen.

We zullen nagaan of er nog andere omroepen waren met gesco-ondersteuning. Ik meen van niet, maar ik ga het toch nog even nagaan. Zeker niet in die verhouding. Het verwondert me dat die vraag nu pas wordt gesteld. Ik had daarover mogelijke vragen verwacht bij de hele gesco-omschakeling op zich. Het is echter een vraag die terecht kan worden gesteld, ook vanuit democratisch oogpunt, vind ik. U weet dat we de gesco's eigenlijk overal hebben laten bestaan waar er een decretale verankering was, waar er dus vaste subsidies en vaste reglementen en decreten waren voor bepaalde vzw's. Dan zijn die aan de enveloppe toegevoegd in nagenoeg alle gevallen. In nagenoeg alle andere gevallen is er een regularisatie gebeurd, omdat er echt wel een aantal scheeftrekkingen op het terrein waren gebeurd, historisch te verantwoorden, zal ik maar neutraal zeggen. Het spreekt voor zich dat wij die nieuwe middelen dan over het algemeen voor de versterking van de projectmiddelen van diverse subsidielijnen in het Departement Cultuur, Jeugd en Media hebben ingeschakeld. Die middelen zijn dus niet verloren, met andere woorden.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Minister, dank u wel. Misschien heb ik daarnet in mijn repliek niet genoeg benadrukt dat het voor onze fractie uiteraard ook buiten kijf staat dat we van mening zijn dat de regionale zenders een heel belangrijke rol spelen in een regio, voor sociale cohesie, voor nieuwswerving. Lokaal nieuws is zeer belangrijk voor mensen. Het staat voor ons dus ook buiten kijf dat het ondersteunen van de regionale zenders door Vlaanderen een goede zaak is. Uiteraard mogen daar echter ook een aantal verwachtingen tegenover staan, in de eerste plaats inzake kwaliteit: het bedienen van de inwoners in het zendgebied op een goede, kwalitatieve manier is essentieel.

Er zijn nog twee zaken waarop u niet echt bent ingegaan, denk ik, tenzij ik het niet goed heb gehoord. Er is ten eerste de samenstelling van de raden van bestuur en de mate waarin die conform moet zijn met het Cultuurpact. Kunt u die redenering nader toelichten? De tweede zaak betreft de opmerking die de SARC had gemaakt met betrekking tot de regionale omroepen die met een exploitatiemaatschappij werken. Ik volg de bedenking die de SARC maakt: waarom is dat aandeelhouderschap van de vzw's in de exploitatiemaatschappijen beperkt tot die 25 procent plus één, zeker gezien het feit dat het een vrije keuze is? Men kan ook gewoon alleen met de vzw werken. Het lijkt me toch goed dat die vzw kan

meebeslissen, dat die een belangrijke stem moet kunnen hebben inzake de verdeling van middelen, zeker als die gaan naar redactionele opdrachten.

Wat RINGtv betreft, het is goed dat collega Bajart al eens probeerde te hengelen naar hoe u dat concreet ziet. Ik wil dat eigenlijk nog eens herhalen. Kunt u een tipje van de sluier oplichten? Hoe ziet u dat concreet? In welke mate zult u precies tegemoetkomen aan de specificiteit, aan de specifieke problematiek van RINGtv, dat toch werkt in een niet-homogeen zendgebied met enorm veel anderstaligen? Ze zetten daar trouwens ook enorm op in. Volgende week organiseren ze een congres over de rol van de regionale omroepen bij het aanleren van taal, wat een zeer goed initiatief is.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u hebt zelf al aangegeven dat, althans voor die onderdelen waarvoor een decreetswijziging nodig is, we hier uiteraard nog volop de gelegenheid zullen hebben om het daarover te hebben. Ik denk dat het aandeel van de vzw's in de exploitatiemaatschappijen daar een onderdeel van is. Ik denk dat dat in het decreet zou moeten. Zoals u zelf ook aangeeft, daarover kan men verschillende meningen hebben. Ik zou me kunnen voorstellen dat dat misschien een compromis of een soort middenweg was, als je weet dat die exploitatiemaatschappijen eigenlijk zelf ook die zendvergunningen wilden en die niet hebben gekregen. Het was dan misschien een pleistertje op de wonde om te beslissen te gaan schuiven met die aandelen. Dat zou ik me kunnen voorstellen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Zoals gewoonlijk is de heer Vandaele een zeer goed observator. Soms is zijn lange ervaring in het parlement voor hem ook een voordeel. *(Gelach)*

Wilfried Vandaele (N-VA): Veel te kort in het parlement.

Minister Sven Gatz: Ik ga echter inderdaad zeker in op uw betoog door te zeggen dat we dat debat nog ten gronde zullen voeren op het ogenblik dat het ontwerp van decreet hier zal aankomen en zal worden verantwoord. Wat mij betreft, kunnen we daar dan zeker nog een open debat over hebben. Daar heb ik geen problemen mee.

Wat RINGtv betreft, is het nog even wachten, het spijt me. Meer kan ik daarover niet zeggen.

Wat de samenstellingen van de raden van bestuur betreft, inderdaad, we zullen daar ook decretaal de nodige vertalingen aan geven, en ook nog eens het oordeel van de Raad van State opdiepen waarnaar de heer Vandaele verwees. Op zich zal er immers waarschijnlijk geen reden zijn om de draagwijdte van dat advies veranderd te zien. Er is niet echt iets veranderd op macrovlak aan de relatie tussen de overheid en de vzw's om het eigenaar-zijn van de regionale omroepen anders te zien. Tegelijkertijd voelt iedereen wel aan dat, als het dan al niet de letter van het Cultuurpact moet of mag of kan zijn, in elk geval de geest ervan het best toch wel meer moet worden benaderd. We horen immers vanuit een aantal hoeken dat er in bepaalde vzw's – ik zeg 'bepaalde', daarom niet in alle – onevenwichten zijn, en het is gewoon beter voor het draagvlak van een regionale zender om een brede raad van bestuur te hebben. We zullen er dus voor zorgen dat we ook op dat vlak lijnen uitzetten die duidelijk genoeg zijn voor iedereen, maar die komen ook terug wanneer het ontwerp van decreet er is.

De voorzitter: De vraag om uitleg en de bespreking zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het advies van de Sectorraad Media inzake het Vlaams audiovisueel beleid en de stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector
– 172 (2017-2018)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, op 2 oktober bracht de Sectorraad Media advies uit over het audiovisueel beleid en het steunbeleid voor games. Het advies wil bijdragen aan de discussie over de nieuwe beheersovereenkomst tussen de regering en het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). Ik zou graag met u kort een paar elementen uit het advies van de sectorraad bespreken.

De Sectorraad Media is van oordeel dat er binnen het VAF en het Mediafonds bewuster en evenwichtiger moet worden gestreefd naar het ondersteunen van de gehele productiesector.

In die zin kunnen de finaliteit en de evaluatiecriteria meer worden afgestemd op de actuele noden van het Vlaamse ecosysteem en de veranderende verwachtingen van de televisiekijker.

De sectorraad steunt ook de aanbeveling uit de Econopolisstudie, die we eveneens besproken hebben in de commissie, om meer te focussen op de bestemming van de middelen en in te zetten op scenario's en projecten met exportpotentieel. Daarnaast pleit de sectorraad voor een budgetverhoging van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) uit publieke middelen.

Tot slot wijst de raad op het belang van het stimuleren van private investeringen in fictieproducties. Dat kan bijvoorbeeld door een uitbreiding van de stimuleringsregeling naar aanbieders van over-the-topspelers die actief zijn op de Vlaamse markt en die voorlopig nog niet onder de stimuleringsverplichting vallen. Dat is natuurlijk een heel belangrijk punt. Over die stimuleringsregeling zei u op 4 oktober in De Afspraak dat u ondertussen overleg pleegt met Netflix en dat u van oordeel bent dat zij inderdaad moeten bijdragen in de audiovisuele sector in Vlaanderen.

– Katia Segers treedt als voorzitter op.

Minister, op welke manier zult u aan de slag gaan met de aanbevelingen uit het advies van de Sectorraad Media? Hoe ziet de verdere timing eruit om tot een nieuwe beheersovereenkomst met het VAF/Mediafonds te komen? Lukt dat nog tegen eind dit jaar? Hoe verloopt het overleg met de verschillende stakeholders? Welke aanbevelingen uit het advies zijn voorwerp van discussie binnen de besprekingen over de nieuwe beheersovereenkomst?

En dan is er dus de uitbreiding van de investeringsplicht tot de over-the-topspelers. U gaf voor het zomerreces aan dat het departement bezig was met een analyse van de bestaande regelingen in Frankrijk en Duitsland. Werd die analyse al afgerond? Zo ja, wat waren de bevindingen? Acht u het op korte termijn haalbaar om de investeringsplicht uit te breiden naar de over-the-topspelers? Zo ja, hoe loopt het overleg daarover met de betrokken actoren? In hoeverre bestaat er bij hen bereidwilligheid om mee te werken? Binnen welke termijn kunnen we hier regelgevende initiatieven verwachten?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Vandaele, ik heb het advies van de Sectorraad Media uiteraard doorgenomen. Ik kan mij vinden in de meeste aanbevelingen. Het is

duidelijk dat de visie van de SARC grotendeels overeenstemt met de bevindingen en aanbevelingen die eerder al uit de studie van Econopolis voortkwamen. De onderhandelingen over een nieuwe beheersovereenkomst van het VAF/Mediafonds lopen al enkele maanden en zullen de komende weken afgerond worden. Inhoudelijk zal de nieuwe beheersovereenkomst aandacht hebben voor zowel de aanbevelingen van de SARC als die van Econopolis.

Aangezien de gesprekken met het VAF nog lopen en ik niet wil vooruitlopen op de goedkeuring door de Vlaamse Regering, kan ik nu nog niet ingaan op de details van de nieuwe ontwerpbeheersovereenkomst. Ik wil wel enkele zaken toelichten die aansluiten bij de aanbevelingen van de SARC. Bij de begrotingsopmaak voor 2018 heeft de Vlaamse Regering beslist om 2 miljoen euro bijkomend structureel vrij te maken voor het VAF/Mediafonds. Dat is een niet onbelangrijke financiële inspanning, die de audiovisuele sector de nodige steun moet bieden om verder te kunnen gaan op het goede elan en die naast meer kwaliteitsvolle lokale content ook buitenlandse successen mogelijk kan maken. De structurele verhoging van de middelen en de opmaak van een nieuwe meerjarige beheersovereenkomst tonen duidelijk aan dat ik het VAF/Mediafonds zie als dé katalysator voor de audiovisuele sector en kwaliteitsvolle lokale fictie in Vlaanderen.

De focus van het VAF/Mediafonds zal scherper worden gesteld. Daarnaast zal de beheersovereenkomst naast diversiteit ook meer aandacht hebben voor het exportpotentieel van een reeks. Talentontwikkeling en meer aandacht voor scenario zijn ook belangrijke accenten binnen de bijgestuurde werking van het VAF/Mediafonds.

Tijdens de zomermaanden hield ik verschillende gesprekken met spelers uit de audiovisuele sector. Een van de thema's die besproken werden, was de mogelijkheid van een uitbreiding van de stimuleringsregeling naar de zogenaamde over-the-top spelers. Ik neem het advies van de SARC rond dat onderwerp ter harte en sluit mij aan bij de stelling dat ook buitenlandse contentaanbieders die actief zijn op de Vlaamse markt, moeten bijdragen aan kwaliteitsvolle Vlaamse programma's. Ik kan nog geen details geven over welke wettelijke mogelijkheden er zijn, aangezien die momenteel nog in de diepte onderzocht worden door mijn departement, maar zoals u inmiddels weet, is de aankomende wijziging van de Europese AVMD-richtlijn (Audiovisuele Mediadiensten) in dit kader ook relevant en dus van nabij op te volgen.

De onderhandelingen over een nieuwe beheersovereenkomst van het VAF/Mediafonds lopen al een tijdje en worden in de komende weken afgerond. Het is mijn intentie om zo snel mogelijk het dossier voor te leggen aan de Inspectie van Financiën en, na positief advies, het ontwerp van beheersovereenkomst ter goedkeuring voor te leggen aan de Vlaamse Regering. Het is inderdaad de bedoeling – en die timing moet gehaald kunnen worden – dat het VAF/Mediafonds vanaf 1 januari 2018 van start kan gaan met de nieuwe, toekomstgerichte beheersovereenkomst.

De onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst verliepen steeds tussen het kabinet Media, het VAF en mijn departement. Alle betrokken medewerkers hebben veel werk in dit dossier gestoken en streven ernaar om tot een alomvattende overeenkomst te komen, die enerzijds aandacht heeft voor de aanbevelingen van Econopolis, de SARC en de audiovisuele sector, en anderzijds ook de nodige ruimte en autonomie laat aan het VAF om kwaliteitsvolle reeksen te steunen en te begeleiden.

Wat de aanbevelingen betreft die ter discussie staan, verwijs ik graag naar mijn antwoord op uw eerste vraag. Normaal gezien kan ik u binnen dit en twee maanden meer informatie geven en licht ik graag de details en de accenten van de nieuwe beheersovereenkomst toe.

Hoe zit het in Frankrijk en Duitsland met de investeringsplicht voor de over-the-topspelers? Het onderzoek in de diepte naar de regelgeving van de Franse en

Duitse collega's werd deze week door het departement afgerond. Beide landen hebben een arsenaal aan regels die de verschillende spelers in de audiovisuele sector ertoe verplichten bij te dragen aan de ontwikkeling van audiovisuele producties. Ik beperk mij hier tot de verplichtingen die gelden voor aanbieders van niet-lineaire mediadiensten of video-on-demandaanbieders (VOD-aanbieders).

In Frankrijk worden de verplichtingen van VOD-aanbieders geregeld in het Décret relatif aux services de médias audiovisuels à la demande van 12 november 2010 en gelden volgende regels: een investeringsverplichting op basis van de netto jaaromzet en quota in de catalogi van de VOD-aanbieders. Voor de investeringsverplichting geldt het volgende, luidens artikelen 3 tot en met 6 van dat decreet: aanbieders van niet-lineaire mediadiensten moeten een bepaald percentage van hun netto jaaromzet investeren in Europese bioscoopfilms, origineel Franstalige bioscoopfilms, Europese audiovisuele producties en/of origineel Franstalige producties. Het percentage is afhankelijk van de categorie waartoe de aanbieder behoort – catch-uptelevisie, abonneetelevisie, pay-per view-televisie – en/of van het aantal Europese en/of origineel Franstalige producties die werden uitgezonden binnen een bepaalde periode. Afhankelijk van de categorie waarin men valt, van het aantal jaren dat de VOD-aanbieder actief is en van het aantal Europese producties die reeds werden uitgezonden, kan de bestedingsverplichting oplopen in een vork van 8 procent tot 26 procent van de netto jaaromzet. Voor de quota in de catalogi van de VOD-aanbieders geldt het volgende. Volgens artikel 12 van hetzelfde decreet moeten VOD-aanbieders in hun catalogus 60 procent reserveren voor Europese producties en 40 procent voor originele Franstalige audiovisuele producties.

Tot slot bevat artikel 1609 sexdecies B van de Code général des impôts een belasting van 2 procent op de opbrengsten van VOD-aanbieders. Die belasting loopt op tot 10 procent voor VOD-diensten die pornografische werken en werken die aanzetten tot geweld, aanbieden. Dat laatste is wel een algemene fiscale maatregel en geen specifieke maatregel ter ondersteuning van de audiovisuele productie.

Het decreet dateert dus van 2010. In 2013 breidde de Franse wetgever de reikwijdte van de regel, die van toepassing is op VOD-aanbieders die in Frankrijk zijn gevestigd, uit naar buitenlandse VOD-aanbieders die hun diensten op het Franse grondgebied aanbieden. Die uitbreiding van de belasting naar VOD-diensten die buiten Frankrijk zijn gevestigd, is volgens Frankrijk gerechtvaardigd, omdat VOD-aanbieders gelijk moeten worden behandeld, ongeacht waar ze zijn gevestigd.

– *Bart Caron treedt als voorzitter op.*

De Europese Commissie werd in de herfst van 2014 door Frankrijk in kennis gesteld van de wet. De wet zal pas na goedkeuring door de Commissie in werking treden. Tot vandaag heeft de Commissie nog geen beslissing genomen in deze zaak. Nog dit met betrekking tot Frankrijk: het decreet van 20 september 2017 breidt de 2 procentheffing op opbrengsten van VOD-aanbieders, waarvan daarnet sprake, ook uit naar reclame-inkomsten van videoplatforms die gratis of tegen betaling video's ter beschikking stellen van het publiek. In Frankrijk spreekt men van 'la taxe YouTube'. De heffing is, net zoals de VOD-heffing, van toepassing op zowel videoplatforms gevestigd in Frankrijk als op videoplatforms gevestigd in het buitenland. In dat laatste geval heeft de heffing wel alleen betrekking op reclame-inkomsten uit Frankrijk.

In Duitsland wordt de financiering van filmproductie, -distributie en -vertoning geregeld door middel van een speciale heffing, een Sonderabgabe, die wordt opgelegd aan ondernemingen in de bioscoop-, video- en omroepsector. Bioscoopuitbaters, videoleveranciers en VOD-aanbieders betalen een belasting aan de Federale Filmraad – Filmförderungsanstalt of FFA – op basis van hun inkomsten uit filmexploitatie. Bioscoopuitbaters worden belast op basis van de inkomsten per

scherm. Videoleveranciers en VOD-aanbieders worden belast op basis van hun netto jaaromzet, op voorwaarde dat die meer dan 50.000 euro bedraagt.

Artikel 153, paragraaf 1, van het Filmförderungsgesetz (FFG) verplicht videodistributeurs en VOD-aanbieders met een netto jaaromzet van meer dan 50.000 euro om bij te dragen aan de FFA. Het heffingspercentage hangt af van de omzet: 1,8 procent voor bedrijven met een omzet tot 30 miljoen euro, 2 procent voor bedrijven met een omzet tussen 30 en 60 miljoen euro, en 2,3 procent voor bedrijven met een omzet van meer dan 60 miljoen euro. Eerst waren alleen VOD-aanbieders met een statutaire zetel of een vestiging in Duitsland verplicht de filmheffing te betalen. Daartegenover stond dan dat alleen VOD-aanbieders met een statutaire zetel of een vestiging in Duitsland gerechtigd waren om audiovisuele ondersteuning van de FFA aan te vragen. In juli 2013 werd de wet gewijzigd, zodat niet in Duitsland gevestigde VOD-aanbieders aan de heffing zouden worden onderworpen.

Artikel 153, paragraaf 2, van die wet bepaalt dat VOD-aanbieders die niet in Duitsland zijn gevestigd, de hierboven genoemde heffing ook moeten betalen voor inkomsten uit de verkoop van VOD-diensten aan Duitse klanten via Duitstalige websites, als die transacties niet onderworpen zijn aan een vergelijkbare financiële bijdrage aan een filmfonds ter promotie van audiovisuele producties in het land van oorsprong. Als gevolg van die nieuwe verplichting zullen de buitenlandse VOD-aanbieders die onderworpen zijn aan de belasting, ook recht hebben op audiovisuele ondersteuning van de FFA, op dezelfde manier als VOD-aanbieders met een statutaire zetel of vestiging in Duitsland.

Duitsland motiveerde de uitbreiding tot VOD-aanbieders die buiten zijn grondgebied zijn gevestigd, door de snelle technologische ontwikkelingen in de distributie van films, waarin de VOD-aanbieders een steeds belangrijkere rol spelen. Daarnaast verklaarde Duitsland dat het nodig was rekening te houden met grote wereldwijde VOD-spelers, zoals Netflix en Amazon, die verschillende landen bedienen, maar met een vestiging in slechts één EU-lidstaat. Volgens de Duitse autoriteiten is het doel van de uitbreiding in overeenstemming met het bestaande systeem en filosofie van de wet, waarbij de consumptie van films in Duitsland via elke drager inkomsten garandeert voor een overheidsfonds dat culturele doelstellingen ondersteunt, inclusief de productie en de distributie van films.

Op 1 september 2016 verklaarde de Europese Commissie de nieuwe wetwijziging in Duitsland in overeenstemming met het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en met de AVMD-richtlijn. Op 22 november 2016 diende Netflix bij het EU-gerecht echter een verzoekschrift in waarin de VOD-aanbieder de nietigverklaring vraagt van het Commissiebesluit van 1 september 2016. Het gerechtshof heeft in die zaak nog geen uitspraak gedaan.

Dan kom ik bij uw vraag met betrekking tot ons grondgebied. De contouren van de twee regelingen in Frankrijk en Duitsland zijn duidelijk. Wat de volgende stappen zijn, dient verder geanalyseerd te worden. De Vlaamse audiovisuele markt is namelijk anders dan de Franse en de Duitse markt. Regelgevende initiatieven staan zeker op mijn agenda, laat dat duidelijk zijn. Maar evenzeer wil ik ook nog even de piste bekijken die tot samenwerking en mogelijk vrijwillige bijdrage kan leiden. De gesprekken zijn aangevat, in het bijzonder met Netflix, twee weken geleden. Een en ander moet ook bekeken worden in het kader van de herziening van de AVMD-richtlijn. Ik koppel dit wel los van de timing van de richtlijn, waarvan onduidelijk is wanneer ze van kracht zal worden. Ik kom hier zeker op terug tijdens de bespreking van de beleidsbrief.

We moeten nu per week en per maand daarin keuzes maken: ofwel, zoals ik eerder al aangaf, een variatie op het Franse en/of het Duitse model, waar zeker mogelijkheden zijn, ofwel een variatie op de stimuleringsverplichting die we op dit ogenblik

al voor de distributeurs kennen, ofwel een tussenmodel van beide. Het principe dat buitenlandse over-the-topspelers die hier actief zijn, moeten bijdragen tot ons media- en cultureel ecosysteem, wil ik zeker mogelijk en afdwingbaar maken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u begon met te zeggen dat u wat de beheersovereenkomst met het VAF betreft, daar momenteel niets over wilt zeggen. Ik vind het zeer begrijpelijk dat u dat inderdaad eerst binnen de regering wilt bespreken, maar het wordt een belangrijk punt in dit verhaal.

Wat betreft de investeringsplicht voor de over-the-topspelers, zegt u dat het feit dat zij ook moeten bijdragen aan Vlaamse producties, nog wordt onderzocht. U verwijst ook naar de Europese richtlijn die hier al dan niet een context voor kan bieden. Daar moeten we zeker op wachten.

Dat het onderzoek naar de situatie in Frankrijk en Duitsland ondertussen is afgerond, doet mij een plezier. Misschien is het mogelijk om daar ook een exemplaar van te krijgen, of de conclusies ervan. Dit is natuurlijk voor ons als parlement niet onbelangrijk. Toen we destijds de stimuleringsregeling hebben goedgekeurd, was het ook onze bedoeling, zeker in de geest, om iedereen mee te nemen en om iedereen te laten bijdragen, eigenlijk ook de over-the-topspelers. Ik begrijp dat u nog op een paar dingen wacht, onder andere de reactie van de Europese Commissie op Frankrijk, maar als we zo ver zijn en we kunnen een stap vooruit zetten, dan moeten we natuurlijk bekijken of dat decreet van ons robuust genoeg is om dat op te vangen. Ik denk van wel. Als dat niet zo is, dan horen we het graag en dan moeten wij zeker van hieruit ook de nodige verfijningen aanbrengen zodat u dat pad verder hopelijk succesvol kunt bewandelen en de over-the-topspelers, de Netflixen van deze wereld, kunt laten bijdragen aan de productie van eigen Vlaamse content.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Collega Vandaele, dank u wel voor de vraag. Het is een belangrijke vraag.

Ik heb enkele opmerkingen en een paar vragen. Collega Vandaele, ik dank u wel, maar u bent natuurlijk heel selectief in wat u uit het SARC-advies haalt. Een aantal zaken haalt u er niet uit. Ik was blij te lezen dat de SARC, net zoals ikzelf altijd heb gedaan, ervoor pleit dat het aandeel uit het excedent van de VRT groter zou moeten kunnen worden. Ik was zeer blij om dat te lezen. Mijn vraag is tot hoeveel dat zou kunnen gaan.

De uitbreiding van de taxshelter voor gameproducties vond ik ook een interessante aanbeveling. Wat denkt u daarover?

Ik heb nog wel een zware bedenking en vraag in verband met de stimuleringsregel. De SARC zegt dat het gemengde systeem behouden moet blijven, want dat moet voor Europa, maar de SARC formuleert wel een belangrijke bedenking, namelijk dat de dienstenverleners dan wel aandacht zouden moeten hebben voor alle marktspelers van de productie- en omroepsector. Dus, zonder het bij naam te noemen, gaat dat natuurlijk over Telenet. Nu Telenet vorige week heeft aangekondigd om 100 procent eigenaar te worden van VIER en VIJF, ben ik nog ongeruster geworden. Hoe gaan wij Telenet tegenhouden als ze voortaan nog enkel willen investeren in producties die voor VIER en VIJF bedoeld zijn?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik heb nog een kleine opmerking uit het advies van de SARC. Zij steunen dus een uitbreiding van de stimuleringsregeling naar de over-the-

topspelers, maar ik heb twee aandachtspunten bij de realisatie ervan. In welke mate zullen zij hun werkelijke abonnementsaantallen meedelen en hoe gaan we dat allemaal controleren? Dan is er ook nog het probleem van het country-of-originprincipe.

Bij die twee punten stelt zich de vraag hoe de handhaving van dergelijke reglementering zal gebeuren, want men kan het misschien allemaal gemakkelijk omzeilen. Is dat ook onderzocht in Frankrijk en Duitsland?

Bart Caron (Groen): Ik wil me ook nog kort even aansluiten en wil min of meer dezelfde opmerking als collega Segers maken, namelijk dat de mogelijkheid bestaat dat Telenet helemaal de baas wordt bij VIER, VIJF en ZES door overname van aandelen. Dat zullen we nog zien. Er loopt nog van alles, maar dat heeft bijna een omgekeerd effect van onze stimuleringsregeling. Je bent verplicht om te investeren in eigen producties en dus neem je televisiezenders over. Dan ga je die stimuleringsregeling exclusief aanwenden voor je eigen zenders. Ik zou zeggen dat het bijna een stimulans is om zenders over te nemen, vreemd genoeg en wellicht onbedoeld in de tijd toen wij die stimuleringsregeling goedgekeurd hebben, collega Vandaele. Toen was daar nog geen sprake van. Telenet had zich ook nog niet ingekocht in de SBS-groep. Dat is een bizarre kwestie die des te meer onze aandacht moet vestigen op de problematiek van de concentratie die almaar verder gaat. De stimuleringsregeling is er een facet van, vreemd genoeg. Ik wil ze niet weg, maar vreemd genoeg heeft die soms een averechts effect.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik heb nog enkele bijkomende elementen. Ik wil zeker de analyse van de administratie via de commissiesecretaris aan de commissie bezorgen.

Mevrouw Segers, ik ga niet elke keer in op de discussie van het excedent. Soms volg ik graag de SARC en andere keren niet, maar ik beseft dat die discussie nog niet is uitgeput. Maar daar ga ik het nu niet over hebben.

Ik deel wel de mening van de SARC om te bekijken hoe we de taxshelter voor audiovisuele producties kunnen uitbreiden. Er lopen momenteel een aantal gesprekken, zowel binnen de sector als met de federale minister van Financiën. Daarover bestaan twee thesen, enerzijds een formele uitbreiding van de wet, wat misschien aanbevelenswaardig is, maar anderzijds is de autonomie van de gemeenschappen om te bepalen waaraan precies de taxshelter voor de audiovisuele steun kan worden gegeven, groter dan we misschien denken. We zien dat onze Franstalige broeders daar iets ruimer in gaan dan wij op dit ogenblik doen. We zijn in die zin aan het onderzoeken of we het op die manier kunnen doen: 'help uzelf, zo helpe u de audiovisuele sector'. We moeten zeker zorgen dat we daar vorderingen in kunnen maken.

Dan de kern van de vraag: er wordt één particulier distributeur en zender genoemd, de stimuleringsverplichting, maar ook de algemene vraag van de heer Vandaele waar we kunnen landen en welke soort regelgeving we gaan hebben. Dat hangt natuurlijk nauw samen. Over de handhaving, zelfs al zijn de vragen van mevrouw Brouwers pertinent, ga ik het nu nog even niet hebben want we zijn nu aan het kijken hoe we dat het beste kunnen doen. Wanneer we het Duitse en/of het Franse voorbeeld volgen, zal dat zeker juridisch nog wat voeten in de aarde hebben omdat er nog een aantal principiële krachtmetingen tot op Europees niveau over zijn. Het kan een keuze zijn, maar het zal de oplossing, namelijk een bijdrage van de over-the-topspelers aan ons mediaecosysteem, wellicht niet bespoedigen. Dus moeten we kijken in hoeverre we de stimuleringsverplichting die nu voor de distributeurs bestaat, op een eenvoudige manier kunnen uitbreiden tot de over-the-topspelers. We zullen nog met het handhavingsvraagstuk worden geconfronteerd, dat spreekt voor zich. Maar de overheid kan natuurlijk altijd regelgeving uitvaardigen, ze is gerechtigd om dat te doen.

Nogmaals, ik sluit de ultieme stok achter de deur niet uit. Maar wanneer men bij bepaalde over-the-topspelers waar ik de voorbije weken gesprekken mee gevoerd heb, ziet dat zij vlotter bijdragen tot het mediaecosysteem in een stimuleringsverplichting dan wel in bijvoorbeeld een omzetbelasting, dan wil ik dat ook even pragmatisch benaderen. Ik ga nog niet zeggen dat het het ene of het andere zal zijn. Maar als we snel aan bijkomende financiële steun voor ons ecosysteem kunnen komen, dan zal dat voor mij toch ook een argument zijn.

Uiteraard zullen we het bredere verhaal wel moeten meenemen, namelijk wat als een distributeur volledig of grotendeels eigenaar is van een televisiestation en dergelijke meer. De vragen die u aanhaalt, mevrouw Segers en mijnheer Caron, zullen we zeker opnemen. U weet wel dat in tegenstelling tot uw visie op de zaak, mevrouw Segers, namelijk dat de opbrengst van de stimuleringsverplichting exclusief aan het Mediafonds toekomt, ik een gematigder oordeel heb en de regelgeving van mijn voorgangster, waar het ook in eigen programma's kon worden geïnvesteerd, wel wil bekijken omdat in elk geval de eerste resultaten daarvan, voor zover ik over de kwaliteit van bepaalde series moet oordelen, zonder meer geruststellend kunnen worden genoemd. Maar goed, het feit dat men inderdaad in voorkomend geval in een volgende stap zou overwegen om alleen te investeren in programma's van zenders die men zelf bezit, is dan weer een ander probleem waar we zeker een antwoord moeten op bieden.

Ik ben vrij hoopvol over de toekomst, los van alle juridische handavingsperikelen omdat de over-the-topspelers goed beseffen dat dit in elk land aan de orde is. Frankrijk en Duitsland waren misschien om allerlei redenen voorlopers, maar het is in elk land aan de orde. Men ziet wel dat men dit moet doen. Men heeft er ook wel marktconforme stimulansen toe. Daarmee bedoel ik het volgende: wij zijn misschien nog wat specifiek in de zin dat Vlamingen graag naar Vlaamse fictie kijken, nog meer dan andere nationaliteiten, maar ook in andere landen beseft men dat men, om de culturele samenleving van een ander land te kunnen bedienen, dat moet doen. In die zin lopen die belangen, commerciële voor de over-the-topspelers, en qua verplichting vanuit de overheid, voor een niet onbelangrijk stuk gelijk.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): De minister heeft zeer uitvoerig geantwoord. Ik kijk uit naar de conclusies van dat onderzoek naar Duitsland en Frankrijk, want ik vind dit een ongemeen boeiend thema. Wij zijn altijd voorstander geweest van het stimuleren van de eigen Vlaamse producties. Dan moeten er inderdaad middelen voor zijn, vandaar destijds het decreet op de verplichte bijdrage in dat stimuleringsverhaal. Als we dus verder kunnen gaan om ook die over-the-topspelers te vatten, dan moeten we dat zeker doen. Ik begrijp dat het geen gemakkelijke oefening is, uiteraard niet, maar dat mag ons niet verhinderen om het toch te proberen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Cultuurforum 2020 – 170 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De vraag van mevrouw Brouwers zal door de YOUCA-stagiaire, Sara Marie Delcourte, worden gesteld.

Juffrouw Delcourte heeft het woord.

Sara Marie Delcourte: Op 4 oktober 2016 vond in deSingel in Antwerpen het jaarlijkse Cultuurforum plaats. Het thema was digitale cultuur en er was naast een

boeiende 'keynote'-spreker ook plaats voor interessante en interactieve workshops met veel aanwezigen uit de hele culturele sector.

Het Cultuurforum 2020 werd in 2009 gestart door cultuurminister Schauvliege om alle deelsectoren van de diverse cultuursectoren jaarlijks samen te laten nadenken over belangrijke uitdagingen voor de sector. Het werd een jaarlijkse traditie die op veel waardering in de cultuursector kon rekenen en waar ook veel concrete voorstellen werden geformuleerd om de cultuursector klaar te stomen voor de uitdagingen in 2020, bijvoorbeeld over duurzaamheid of digitalisering.

Dit jaar hebben we nog geen uitnodiging ontvangen voor een Cultuurforum. Nochtans lezen we op de website van het Departement Cultuur, Jeugd en Media: "Vlaams minister van Cultuur Sven Gatz zet de jaarlijkse ontmoeting met de cultuursector voort. Zo wil de minister met de sector in dialoog gaan over het cultuurbeleid in Vlaanderen. De minister kan met de inbreng van de sector verder invulling geven aan de doelstellingen van de beleidsnota Cultuur 2014-2019. Het Cultuurforum is een proces waarbij professionals uit de cultuursector samen nadenken over de toekomst van cultuur en het cultuurbeleid in Vlaanderen."

Mevrouw Brouwers wil de minister hierover volgende vragen stellen. Wordt er in 2017 nog een Cultuurforum georganiseerd en zo ja, wanneer zal dit plaatsvinden en wat is het thema? Zo neen, waarom voert u deze afspraak uit het regeerakkoord, namelijk "De dialoog over de deelsectoren van cultuur heen, op gang gebracht in het Cultuurforum 2020, wordt voortgezet", niet uit?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Eerst en vooral wil ik duidelijk stellen dat ik het belangrijk blijf vinden om met de sector in dialoog te treden over de toekomst van het cultuurbeleid in Vlaanderen. In 2017 werd er inderdaad geen Cultuurforum georganiseerd. Hiervoor zijn twee, misschien drie, redenen.

Ten eerste hebben we in 2017 volop moeten inzetten – trouwens in nauw overleg met de sector, gelukkig maar – op het realiseren van alle doelstellingen uit mijn beleidsnota Cultuur. Er was dus wel degelijk het gegeven van werklast. Ik noem het nieuwe decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, het Cultureelerfgoeddecreet, de afslanking van de provincies, de uitvoering van de nota aanvullende financiering. Er kunnen nog wel andere zaken worden genoemd. Op een gegeven moment staat de administratie toch wel onder stoom. Dan kan een en ander tussen de plooiën vallen, zelfs al is dat niet de bedoeling.

Daarnaast gingen we in 2017 verder aan de slag met de resultaten van het Cultuurforum 2016 rond Cultuur en digitalisering. Er is met andere woorden een verlengstuk geweest, misschien niet in één grote bijeenkomst op één plek, maar op verschillende plekken en met verschillende gesprekken over de voortzetting van het thema van 2016. Op basis daarvan werd op 26 september 2017 in Brussel een studiedag, dus een collectief moment, georganiseerd met als thema 'Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk'. Tijdens deze studiedag was er ruimte voor reflectie van de deelnemers, die net zoals bij het Cultuurforum uit diverse sectoren aanwezig waren.

De derde en halve reden is dat ik daarnaast heb beslist om de Cultuurprijzen, vanaf nu Ultima's, uit te reiken op één evenement. Tijdens dit evenement op 13 juni 2017 werd de ruime sector samengebracht en werd er na de uitreiking tijd gemaakt om te netwerken en van gedachten te wisselen.

U kunt hieruit afleiden dat ik meen mij sterk te kunnen maken dat ik het afgelopen jaar ruimschoots in dialoog ben gegaan met de sector om de uitdagingen van 2020 aan te gaan. Zowel naar mankracht als naar financiële middelen stond het Cultuurforum in 2017 evenwel onder druk. Wij willen uiteraard in 2018 opnieuw

een Cultuurforum organiseren. Dan komt het erop aan om een transversaal thema te vinden dat heel de sector voldoende aanbelangt.

Beschouw het dus als een kort intermezzo. Enerzijds de dialoog binnen en met de sector, en anderzijds het samenbrengen van de sector op collectieve momenten: die zaken zijn in 2016 gelukkig nog wel degelijk gebeurd.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Wij konden ons niet van de indruk ontdoen dat de administratie het door het vele werk misschien een beetje vergeten is. *(Minister Gatz knikt)*

Ja. U knikt. Dat is toch wel redelijk erg omdat het een heel belangrijk netwerk-moment is. Het is sectoroverschrijdend. Op de Ultima's is er ook altijd een receptie, met mogelijkheid tot netwerken. Maar dit is toch nog wel iets anders.

Ik ben tevreden met uw antwoord, dat het in 2018 niet zal worden vergeten en dat het opnieuw zal plaatsvinden, al dan niet met een nieuw thema. Digitalisering blijft belangrijk. Het verandert allemaal zo snel. We kijken dus uit naar het Cultuurforum 2018.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bert Moyaers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over seksuele opvoeding – 223 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Amber De Wachter, stagiaire van YOUCA, zal de vraag van de heer Moyaers stellen.

Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Amber De Wachter: Ketnet zendt sinds enkele dagen het programma 'De dokter Bea show' uit, dat de oudste kijkers van de zender raad en uitleg zal bieden op vlak van seksualiteit en relaties. Dokter Bea zal op educatieve, maar ludieke wijze jongeren antwoord geven op hun vragen over seksualiteit en relaties. U gaf al uw goedkeuring aan de hand van een zeer correcte stelling: "We denken namelijk dat door de alomtegenwoordigheid van het internet, jongeren vandaag meer weten over seksualiteit dan ooit ervoor. De waarheid ligt echter ergens in het midden. Jongeren hebben een bron aan informatie aan hun vingertoppen, maar daarom niet altijd de juiste voorbeelden voor een gezond seksueel en relationeel beeld." U stelde terecht, minister, dat het zeker geen kwaad kan om om de zoveel jaar een programma uit te zenden dat handelt over seksualiteit en relaties.

Uiteraard ben ik voorstander van een informatief programma dat jongeren ondersteunt in het ontdekken van dit thema. Ik stel me echter wel vragen bij de structurele informatiestroom over het brede spectrum aan aspecten rond seksualiteit, geslachtsgezondheid en relatievorming. Bovendien leert de praktijk ons dat het nog steeds niet overal evident is dat ouders in alle openheid met hun kinderen over seksualiteit spreken.

Dit programma vormt nu wel een goede tool, maar als het maar eens om de paar jaar wordt georganiseerd, missen we toch een hele groep jongeren die in de cruciale jaren, van 9 tot 14 jaar, minder informatie over seksualiteit, seksuele gezondheid enzovoort, hebben meegekregen.

Seksuele opvoeding blijft tot op vandaag nog steeds te vaak in het preventieve kader steken – anticonceptie, focus op het biologische – en kijkt minder naar het

relationele. Campagnes van Sensoa doorbreken dit door te spreken over misvattingen over seks en actuele thema's zoals onlangs de sextingcampagne.

We zien dat dokter Bea zich niet alleen op de standaardthema's richt, maar ook aandacht heeft voor vruchtbaarheid, en het stellen van grenzen en hoe je moet reageren als deze worden overschreden: essentiële thema's die in ons voorgaand seksueel onderricht niet altijd even sterk aan bod kwamen, maar na de schandalen in de sport afgelopen voorjaar actueler dan ooit zijn.

Minister, hoe denkt u dat dit programma ook latere generaties zal bereiken? Om de paar jaar uitzenden zal immers een deel van de doelgroep missen.

Sensoa heeft al lessenpakketten uitgewerkt. Zullen die ook beschikbaar zijn voor jongerenorganisaties en jeugdbewegingen?

Hoe denkt u dat onder andere jeugdbewegingen, sportclubs en andere organisaties die jongeren samenbrengen gebruik kunnen maken van dit programma en het ontwikkelde educatief materiaal?

Welke rol meent u dat jeugdbewegingen, sportclubs en andere organisaties die jongeren samenbrengen in de toekomst zullen spelen bij het thema van seksuele en relationele voorlichting?

De voorzitter: Dokter Sven heeft het woord. *(Gelach)*

Minister Sven Gatz: In eerste instantie engageert Ketnet zich om de reeks 'De dokter Bea show' de eerstkomende jaren minstens één keer per jaar uit te zenden op haar televisiekanaal. De afleveringen zullen ook structureel het hele jaar door gratis en integraal beschikbaar blijven op Ketnet.be en in de Ketnet-app. Uiteraard beslist de kinderzender autonoom hoe zij haar programmering opbouwt. Zo is ook 'De dokter Bea show' een autonoom engagement van Ketnet, dat de kinderzender op eigen initiatief heeft genomen.

Zoals u zelf trouwens aanhaalt, zijn er de lessenpakketten van Sensoa. Deze organisatie ontwikkelde rond de thema's van 'De dokter Bea show' digitale lessenspakketten. De uitzending zelf zit telkens in het digitaal lespakket en kan dus ook op elk ander moment opnieuw bekeken worden. Dit maakt dat het ook latere generaties zal bereiken. Sensoa zal erop toezien dat de lessenpakketten enkel aangeboden worden als ze nog actueel zijn.

Uw tweede vraag gaat al wat breder. De digitale lessenspakketten kunnen gebruikt worden door alle intermediairen – en daarmee bedoel ik: alle verenigingen – die met kinderen en jongeren aan de slag gaan. Het bevat zowel doe-vragen en kennistesten als attitudevragen, quizjes en groepswerkvormen. Elke les begint met de bijhorende aflevering van 'De dokter Bea show' en het duurt maximaal 50 minuten om alle werkvormen te doorlopen. De lesmodules zijn gratis beschikbaar via www.seksuelevorming.be en www.ketnetvoorouders.be.

Dit is zeker een methodiek die ook geschikt is of kan zijn voor jongerenorganisaties en jeugdbewegingen. Voor geïnteresseerde particulieren zullen sommige lessenspakketten dan weer herverpakt worden als multiple choice-quizen. Die zijn ook via Ketnet.be beschikbaar.

Daarnaast wens ik ook nog te benadrukken dat Sensoa nog heel wat ander educatief materiaal heeft rond seksuele opvoeding, en dat er naast Sensoa ook nog andere organisaties bezig zijn met seksuele opvoeding. Binnen het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid denk ik dan bijvoorbeeld aan Awel, dat vragen van kinderen en jongeren beantwoordt en tevens heeft meegewerkt aan de totstandkoming

van het programma 'De dokter Bea show', en aan de vereniging Jong en van Zin, die heel wat educatief materiaal rond dit thema heeft.

Ook wens ik nog te vermelden dat in het kader van het 'Vlaams actieplan ter bevordering en bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de minderjarige in de jeugdhulp en de kinderopvang, het onderwijs, de jeugd- en de sportsector' aan Steunpunt Algemeen Welzijnswerk de opdracht werd gegeven een kennisplatform integriteit te ontwikkelen voor vrijwilligers en professionals in de betrokken sectoren.

Dit gebeurt op basis van een cofinanciering door alle betrokken beleidsdomeinen. De grotere domeinen, zoals Welzijn en Onderwijs, brengen 25.000 of 26.000 euro bij elkaar, en de iets bescheidener domeinen, zoals Jeugd en Sport, elk 12.000 euro. De oplevering van dit kennisplatform is gepland voor het einde van dit jaar.

Aangezien het een digitaal lessenpakket is, de aflevering bij elk lessenpakket zit en het gratis wordt aangeboden, wordt de drempel om het lessenpakket te gebruiken bewust zeer laag gehouden. Ook organiseert Sensoa vormingen rond 'De dokter Bea show'. Hier wordt met begeleiders van kinderen van 9 tot 12 jaar aan de slag gegaan met het digitaal lessenpakket, maar kan ook stilgestaan worden over hoe je op een leeftijdsadequate manier informatie geeft over seksualiteit en jongeren, en hoe je het best met de ouders communiceert over de lessen. Ik geloof dat onze organisaties voldoende professioneel zijn om in te schatten in welke mate en op welke manier het nieuwe educatieve materiaal hen kan helpen bij het geven van vormingen binnen het jeugdwerk.

Ik wil nog onderstrepen dat de samenwerking van de Vlaamse overheid met Sensoa niet nieuw is. Aan de basis ligt de overeenkomst die collega-minister Vandeurzen in het kader van het gezondheidsbeleid met deze vzw heeft afgesloten. In het kader van het Vlaams actieplan integriteit van de vorige legislatuur, dat focuste op de seksuele integriteit van de minderjarige, werden al beleidsdomeinoverschrijdende afspraken gemaakt tussen Welzijn, Onderwijs, Sport en Jeugd. In dat kader ontwikkelde Sensoa het Raamwerk Seksualiteit en Beleid. In samenwerking met enkele jeugdorganisaties hebben Sensoa en Child Focus dit raamwerk vertaald naar het brede jeugdwerk. Het raamwerk biedt handvatten en bouwstenen voor een integraal beleid op het vlak van seksualiteit en lichamelijke integriteit in jeugdorganisaties. Het bundelt een modelvisie, concrete instrumenten en relevante achtergrondinformatie om het beleid en de dagelijkse praktijk over dit thema in jeugdorganisaties gericht uit te bouwen.

Daarnaast ontwikkelde Sensoa ook het Vlaggensysteem voor het reageren op seksueel grensoverschrijdend gedrag van kinderen en jongeren. In samenwerking met Sensoa en verschillende jeugdorganisaties zorgde het toenmalige Steunpunt Jeugd al in 2011 voor een eerste versie voor de jeugdsector: '(N)iets mis mee?!' Met middelen van de afdeling Jeugd werd dit instrument bezorgd aan alle jeugdorganisaties. In 2015 zorgde Jong & Van Zin voor een actualisering.

De vertaling naar het jeugdwerk gebeurde in samenwerking met De Ambrassade, Chirojeugd Vlaanderen, Scouts en Gidsen Vlaanderen, KSJ-KSA-VKSJ, Jeugd Rode Kruis, KLJ en Kazou. Jong & Van Zin zorgt ook voor vorming. De vormingswerkers van Jong & Van Zin kregen een training van Sensoa. Jong & Van Zin heeft een licentie om deze vorming te begeleiden.

Ten slotte heeft Jong & Van Zin ook heel wat ander educatief materiaal rond seksuele opvoeding, zoals: de Bloosdoos, met stellingen over relaties, vriendschap, intimiteit en seksualiteit, vanaf 12 jaar; Bloot, een documentaire over echte intimiteit tussen jongeren, vanaf 16 jaar; IPuber, een spel over imago, weerbaarheid, lichaam, communicatie in relaties en seksualiteit bij pubers, 11 tot 14 jaar; Vrijstraat 16, een spel over vrijen vanaf 16; het Porno Themadossier, dat met

tips en tricks duidelijk maakt dat porno geen realistische weergave is van seksualiteit en dat je er dus bewust en kritisch mee moet omgaan.

Ik heb er dan ook vertrouwen in dat de genoemde organisaties de vinger aan de pols houden en dat er voor het jeugdwerk voldoende en in elk geval zeer veel actueel materiaal voorhanden is om op maat van de organisatie met dit thema aan de slag te kunnen gaan.

Ik ga ervan uit dat de jeugdbewegingen, sportclubs en andere organisaties die jongeren samenbrengen in de toekomst een belangrijke rol blijven spelen met betrekking tot het thema van seksuele en relationele voorlichting. Aangezien we op Vlaams niveau en dan ook zeker binnen het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid een aantal sterke spelers hebben die op dit thema inzetten en hun kennis actief verspreiden, ben ik ervan overtuigd dat de jeugdbewegingen, sportclubs en andere organisaties die jongeren samenbrengen voldoende handvatten aangekeurd krijgen om dit thema op een zo professioneel mogelijke manier te begeleiden, met actuele educatieve en uitdagende materialen en/of op basis van degelijke vormingen. Ter ondersteuning van de jeugdorganisaties organiseert mijn administratie in samenwerking met Jong & Van Zin en Tumult op 9 november een startmoment voor aanspreekpunten integriteit binnen de jeugdsector.

De Vlaamse overheid vraagt immers aan alle organisaties die met kinderen en jongeren werken om een dergelijk aanspreekpunt aan te duiden, in het kader van het Vlaams actieplan integriteit. Het infomoment is in de eerste plaats bedoeld voor kandidaat-aanspreekpunten integriteit op het bovenlokale niveau en tot coördinatoren uit de jeugdsector. Voor de sportclubs verwijs ik door naar minister Muyters, bevoegd voor Sport, die met gelijkaardige initiatieven aan de slag is.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. U hebt zelf gezegd dat de vragen steeds breder gaan, maar ik heb ook goed moeten nadenken bij wie ik ze zou indienen. Ik had ze evengoed bij een van uw collega's kunnen indienen omdat het gaat over een heel breed spectrum.

Minister, ik hoop dat u ook begrijpt in welke context ik mijn vragen heb gesteld. Niet alleen zagen we het afgelopen voorjaar getuigenissen uit de sportwereld over grensoverschrijdend gedrag, we zien het thema telkens en vaker opduiken van media naar sport, en zelfs in de politieke sfeer. U hebt er gisteren zelf een aantal actuele vragen over gekregen. Het zou dus helemaal fout zijn om te denken dat de wereld van de jeugdverenigingen gespaard blijft van deze ernstige gebeurtenissen, integendeel, uit de hoorzittingen die we tot nu toe hebben gehad, bleek zelfs dat de meeste incidenten gebeuren, niet door een trainer of een meerdere, maar steeds frequenter door een leeftijdsgenoot of een teamgenoot. Uit een van die hoorzittingen bleek ook dat de incidenten die in de sport gebeuren minimaal zijn in vergelijking met wat er in jeugdverenigingen en scholen gebeurt. De combinatie van grensoverschrijdend gedrag en pesten zou blijkbaar ook heel vaak samen gaan.

De getuigenissen die we de laatste tijd hebben gehoord, zijn heel schrijnend en confronterend maar tegelijk ook heel opluchtend nieuws. Uit de hoorzittingen heb ik geleerd van professor Peter Adriaenssens dat het eigenlijk goed is dat die getuigenissen er komen omdat ze een platform kunnen geven en aantonen dat deze situaties zeker niet moeten worden verzwegen. Ze leren dat bepaalde vormen van gedrag niet oké zijn. Daarom is dokter Bea ook een goed initiatief. Federaal minister van Volksgezondheid, Maggie De Block, heeft trouwens tijdens het panelgesprek op Ketnet gezegd dat een specifieke aflevering van het programma zou gaan over grenzen en hoe daarmee om te gaan.

Minister, er was de afgelopen weken heel wat commotie. Hebt u in de cultuursector zelf de reflex gehad om na te gaan of er bij jeugdtelefoon Awel ook dergelijke meldingen zijn binnengekomen? Dat is immers een lijn die heel veel succes kent en ik vroeg me af of die ook in het jeugdverenigingsleven een heel zichtbare plaats krijgt. Zo zou een affiche van Awel in elk jeugdlokaal van jeugdverenigingen kunnen worden gehangen.

Minister, ik wil de jeugdbewegingen en jeugdorganisaties geen extra planlast geven, maar ik denk dat educatie in elk domein en in elke sector nodig is. U zegt dat er heel veel tools zijn, maar hebt u er ook zicht op of die tools die het onderwerp van grensoverschrijdend gedrag leren herkennen en bespreekbaar maken, zoals dat vlaggensysteem, ook worden toegepast binnen de jeugdvereniging? Er is een aanbod maar wordt dat ook echt opgelegd binnen een monitoropleiding? Wij hebben gezien dat dit in de sportopleidingen voor trainers die daarmee hebben leren omgaan, zeer nuttig bleek wanneer zij zelf in bepaalde situaties terecht komen. Kan dit ook iets zijn dat dit in een monitoropleiding als een vast pakket wordt aangeboden?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Moyaers, wat uw twee bijkomende vragen betreft, zal ik u laten weten hoe er mogelijk een effect is geweest op de Awel-vraagmogelijkheden, zowel telefonisch als via andere kanalen. Ik ben in dat verband ook tevreden dat ik enkele weken geleden heb gehoord dat een stijging van de middelen voor Awel die organisatie toelaat om de grote achterstand die er was om vragen te beantwoorden, weg te werken. Ik ben ook blij te horen dat hun oproep aan vrijwilligers – want zij werken met professionals maar ook met zeer veel vrijwilligers – heeft geleid tot honderden reacties van mensen die willen meewerken. Dat verwonderde me in zeer positieve zin. Op die manier zullen ze met voldoende gevormde vrijwilligers aan de slag kunnen. Die vrijwilligers blijven natuurlijk niet eeuwig en elk jaar of om de twee of drie jaar moet er worden herbegonnen om vrijwilligersequipes op te leiden.

U vroeg me of er een piek waarneembaar is. Ik zal die vraag doorgeven aan de organisatie en u de gegevens bezorgen.

Uw tweede vraag gaat over de impact van alles wat we doen. Het is duidelijk dat we heel veel op het getouw zetten. De vraag is hoe dat doorwerkt op de vloer, in dit geval in de jeugdsector. Ik zal mijn licht eens opsteken bij de verschillende koepels die de vorming tot het monitorbrevet verstrekken. Ik zal hun vragen hoe dit thema daarin verwerkt zit. Daarnaast zal ik hun ook vragen of zij zicht hebben op de impact en het doorstromen van die vormingen naar de vele jeugdorganisaties te lande. Dat zal misschien wat tijd vragen. Ik zal u de antwoorden op uw bijkomende vragen bezorgen.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Minister, ik dank u voor uw medewerking. Op de weg naar hier maakte ik me nog een bedenking. Over een kleine maand is het 11 november, Wapenstilstand. De boodschap is dan: nooit meer oorlog. Dit is een heel belangrijke en hartverwarmende boodschap die we elk jaar opnieuw uitdragen, ook op school en in de jeugdbeweging. We hebben dat ongetwijfeld ook zelf ooit gedaan, wellicht ook u, minister, toen u op de schoolbanken zat. Maar helaas zien we dat de realiteit is dat er nog altijd overal oorlog is. Het zou dan ook heel naïef zijn te denken dat ook dit thema opeens opgelost geraakt, dat het volledig de wereld wordt uitgeholpen. Maar erover praten kan helpen om het te verwerken en het kan de nieuwe generaties meer wapenen. Ik heb net zoals miljoenen andere mensen een aantal kleine kinderen, en als vader wil ik die zo goed mogelijk beschermen tegen de boze wereld. Ik wil ze echter ook niet dusdanig

opvoeden dat ze achteraf niet durven uit te vliegen. Elk kleine stap die wij hier vandaag voorwaarts kunnen zetten, zal voor hen een wereld van verschil maken in de toekomst.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.